

Pääallystö- lehti

Kesäkuu 3 • 1993

Vuoden pioneeri

Vuoden 1992 pioneeriksi on nimetty kapteeni **Timo Etelämäki** Pioneerikoulusta. Valinnan suoritti pioneeri- ja suojelutarkastaja, eversti Ahti Vartiainen. Kapteeni Etelämän nimi kaiverretaan Ritarimaljaan, joka on Mannerheim-ristin ritareiden kunnakkaiden perinteiden vaalimiseksi pioneeriaselajille lahjoitettu arvokas palkinto.

Timo Etelämäki on osoittanut mittavan kouluttajauransa aikana mitä korkeatasoisinta ammatillista kehittyneisyyttä ja todellista pioneerihenkeä suhtautumisessaan uusiin haasteisiin ja tehtäviin.

Kapteeni Etelämäki on aselajin ammattitaitoisin ylipäin nostaja ja sen lisäksi hän on vedenalaisen raivaustoiminnan merkittävin kehittäjä maavoimissa.

Monet hänen johdolla puolustusvoimien ulkopuolella to-

teutetut vaativat räjäytystyöt ovat tuoneet tunnustusta aselajin ammatilliselle osaamiselle. Näistä mainittakoon esimerkiksi suurimpana sodanjälkeisenä hävittämistehtävänä Mökkivaaran kaivoksen maanpäällisten rakenteiden täydellisesti onnistunut sortaminen.

★★★

Puolustusvoimille erikoispostimerkkejä

Puolustusvoimien 75-vuotisjuhlavuotta juhlistettiin myös postimerkeillä. Posti julkaisi kaksi erikoispostimerkkiä arvoltaan 2,30 mk ja 3,40 mk. Ne ilmestyivät lippujuhlanpäivänä 4.6., jolloin suoritettiin ensipäiväleimaus Hämeenlinnassa Hämeenlinnan linnankasarmissa järjestetyssä juhlanäyttelyssä.

TOIMISTO SULJETTU 12.—25.7.1993

Liiton toimisto on siirtynyt kesäaikaan. Toimisto aukioloaika on elokuun loppuun klo 8.30—15.00.

Toimisto on suljettuna kesälomien johdosta 12.—25.7.1993 välisen ajan. Tänä aikana saa kiireellisissä asioissa yhteyden puheenjohtaja Pentti Järvisen NMN 900 -puhelin välityksellä varmimmin iltaisin numerosta (949) 301 331.

Varapuheenjohtajia voi yrittää tavoittaa kotinumeroistaan.

Seuraava Päällystölehti

Seuraavaan numeroon tarkoitettu materiaali tulee olla toimistuksessa viimeistään keskiviikkona 25. päivänä elokuuta 1993. Päällystölehti nro 4/93 ilmestyy keskiviikkona 15. päivänä syyskuuta.

Syksyn muiden numeroiden aikataulusta ilmoitetaan erikseen.

Taiteilija Paavo Huovisen suunnittelemissa merkeissä aiheiksi on valittu suomalainen sotilas ja YK-toiminta. Aaleman arvoisessa merkissä taiteiluvastuksessa olevan sotilaan hahmon läpi näkyy suomalainen maisema. Toisen merkin kuva-aiheeksi on valittu suomalaisen YK-pataljoonan tarkastusasema Lähi-Idässä.

Molempia arvoja on painettu 3 miljoonaa kappaletta 20 merkin arkeissa.

★★★

Jukka-Pekka Tanskasesta musiikin kandidaatti

Kaartin soittokunnan lyömäsoittaja, väpeli **Juha-Pekka Tanskanen**, 27, on valmistunut musiikin kandidaatiksi Sibelius-Akatemiasta. Vuoden 1991 vuoden sotilasmusiikoksi nimetty Tanskanen valmistui toukokuun lopussa säveltaiteen koulutusohjelmasta pääaiheenaan lyömäsoittimet.

Väpeli Tanskanen on aloittanut sotilasmusiikkouransa Konjorinassa. Sibelius-Akatemiassa hän suoritti vuonna 1989 oppilaitoksen historian kolmannen lyömäsoittinten diplomoin.

Vuonna 1990 hän opiskeli Englannissa Royal Military School of Music -nimisessä sotilasmusiikkakatemiassa, Kneller Hallissa Lontoossa. Syksyllä hän palaa jatkamaan opintojaan Lontooseen The Royal College of Music -oppilaitokseen.

Ennen sitä väpeli Tanskanen on mukana syksyn Tatoo-tapahtumassa, johon hän valmistaa yhden soolo-osan 12-miehelle rumpuosastolle.

Päällystölehti

(SUOMEN ALIUPSEERI VUOSINA 1930—44, ASEMIEN V. 1945, SAULU VV. 1946—53, ALIUPSEERI VV. 1954—74, TOIMIUPSEERI VV. 1974—89).

PÄÄLLYSTÖLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

63. vuosikerta ISSN 0788-8554 ilmestyy 7 kertaa vuodessa. Aikakauslehtien liiton jäsen.

TOIMITUS:

POHJOISRANTA 4 A 23
00170 HELSINKI

PÄÄTOIMITTAJA:

Teuvo Joronen

ILMOITUKSET:

Kaarina Salo Ky
Meripuiston tie 5 B 5
00200 HELSINKI
LT 7689 kpl (21.9.1990)

Kirjoittajat esittävät lehdessämme omia mielipiteitään. Toimittaja ei vastaa tilaamatta jätetyistä kirjoituksista ja kuvista eikä niiden säilytyksestä.

Painotalo MIKTOR, Helsinki 1993

Päällystöliitto ry.

Toimisto puh. vaihde 90-131 521
telekopio 90-131 52345
Pohjoisranta 4 A 23
00170 HELSINKI

PUHEENJOHTAJA	
Pentti Järvinen	131 52 320
YLEISSIHTTEERI	
Antti Kymäläinen	131 52 321
TIEDOTUSSIHTTEERI	
Teuvo Joronen	131 52 324
PÄÄLUOTAMUSMIES	
Harri Sirén	131 52 319 (949) 403 973
TALOSSIHTTEERI	
Harri Ojanen	131 52 325
TOIMISTO	
Pirkko Juslin	131 52 314

Sisältöä:	
Pääkirjoitus	3
Puheenjohtajan palsta	4
Armeijasta ei varaa enää tinkiä	5
Pv:n komentajan päiväkäsky	6
Kunni- ja ansiomerkit	9
Liittolauston kokous	12
Työmarkkinatilanne	16
Päällystämismiehen palsta	20
Rajan päällystämismiehen palsta	22
Opistupseerin Euroopassa	25
Tattoo '93 sotilasmusiikkierue	28
Helsingin Päällystöt 75-vuotias	38
Oulun evp-osasto 25 vuotta	41
Naisten liitolta juhlatuosi	42

Kansi: Eduskunnan puolustusvaliokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Kalevi Lamminen. Kuva Teuvo Joronen.

Pääkirjoitus

Onko meillä enää varaa – mihinkään?

Puolustusvoimat ovat joutuneet rajujen säästötoimien kohteeksi. Tämän vuoden toimintojen supistusten lisäksi puolustushallinnon henkilöstömenoja on vähennettävä ensi vuonna noin 340 miljoonaa markkaa. Valtiovarainministeriö edellyttää, ettei valtioneuvoston henkilöstöpoliittisen kannanoton mukaan näitä säästötoimia kohdenneta muihin toimintamenoihin.

Pääesikunta on käsenyt aloittamaan valmistelut rationalisointitoimenpiteiden toteuttamiseksi yhdeksässä joukko-osastossa (vast.), jotka edellyttävät myös yhteistoimintalain mukaisten neuvottelujen välittömä aloittamista. Pääesikunta lähtee siitä, että neuvottelujen lähtökohtana tulee olla henkilöstömenojen pienentäminen rationalisoimalla ja lakkauttamalla toimintoja sekä supistamalla virkoja ja työsuhteita.

Toukokuun lopussa on ILME-työryhmä jättänyt puolustusministeriölle ehdotuksen ilma- ja merivoimien joukkojen, laitosten ja varuskuntien rationalisointi- ja kehittämissuunnitelmiin.

Tämä ns. Puukan II työryhmä esittää ilmapuolustus tehtäväksi erittäin radikaaleja muutoksia — mm. Kuljetuslentolaivueen Kuljetuslentueen siirtämiseksi Tikkakoskelle ja laskuvarjojääkärikoulun lakkauttamista tai siirtoa. Työryhmä ehdottaa ilmapuolustusta siirryttäväksi yhtenäiseen ohjaajakoulutukseen. Teknisten alojen opistupseerin virkoja muutetaan insinöörien ja sotilasmattihenkilöiden viroiksi. Onko näiden ehdotusten tarkoituksena tappaa eräs ammattikunta?

Merivoimissa työryhmä esittää henkilörakennetta kehitettäväksi siten, että mahdollistetaan sotilasmattihenkilöstön osalta määräaikaisten työsuhteiden käyttö. Edelleen varusmispalveluksen jatkaminen määräaikailla palvelusvelvoituksella tulisi mahdollistaa. Määräaikaisten sopimusotilaita palvelisivat vakinaista henkilöstöä täydentävänä työvoimana. Toisin sanoen ehdotus voidaan ym-

märtää siten, että tarkoituksena on kitkeä juuriaan myöten pois kaikki vähänkään enemmän maksava työvoima, jota ei saada irtisanottua.

Tässä muutama esimerkki siitä, minkälaisia ”kehittämissuunnitelmia” ensi vuodeksi on tarjolla. Miksi muuten kaikki negatiivinen asia verhoillaan kauniiden sanojen taakse? Tällainen lisää edelleen henkilöstön epävarmuutta tulevaisuuden suunnitelmista ja palvelusmotivaation heikentämistä.

Kaiken kauhukuvan maalailun keskellä on saatava myönteisesti päätökseen erä henkilöstöä pitkään kalvannut epävarmuus. Sotilaseläketyöryhmä on jättänyt puolustusministerille 8.6.93 yksimielisen mietintönsä, joka sisältää ehdotukset palveluksessa olevien opistupseerin ja upseerien eläkejärjestelyistä ja reservin muodostamistavoista.

Jo nyt on tullut säästötoimissa raja vastaan, mikäli toimintoja ei haluta pysyvästi poistaa. Häthähuutoja tilanteen pelastamiseksi ovat esittäneet järjestöjen lisäksi myös lukuisat kansanedustajat. Päätäjien tulisi vihdoin viimein jo tajuta, minkälaiset kauaskantoiset seuraukset säästötoimet tulevat aiheuttamaan puolustushallinnolle. Miten voimme esiintyä vakuuttavasti yhdentyvälle Euroopalle. Niiden vaurioiden korjaaminen, joita nyt lähes ”hurmoshengessä” tehdään, ei tule hyvinäkään vuosina olemaan kivutonta.

Puolustusbudjettia ei saa käyttää suhdannevaihtelujen mittarina. Kansakunnan on herättävä vaatimaan päättäjiä vastuuseen viimeistään puolustusvoimien 75-vuotisjuhlavuonna siitä, että isänmaamme tukipilareita, puolustusvoimia ja rajavartiolaistosta kehitetään vastuuntuntoisesti, pitkäjänteisesti ja henkilöstön voimavaroja oikeudenmukaisella kohtelulla ja kohdentamisella.

Teuvo Joronen

Riidan siemenet

● Pääesikunta on antanut ohjeet lomautuksista koskien niitä henkilöitä, jotka eivät ole vaihtaneet loma-
rahaansa palkalliseen vapaaseen. Lomautuksen kesto on 12 päivää. Annetun ohjeen mukaan puolustusvalmiutta vaarantamatta voidaan yhtäjaksoisesti lomauttaa enintään kahdeksan päivän ajaksi. Loppu neljän päivän osuus on toteutettava lyhentämällä päivittäistä työaika yhdellä tunnilla.

● Pääesikunnan perustelut lomautusten jaksottelusta ovat käsittämättömiä. Kahdeksan päivän yhtäjaksoisuuden jälkeen on löytynyt työtehtäviä, jotka estävät jäljelle jääneiden neljän päivän lomauttamisen edes erillisinä kokonaisina työpäivinä. Ohjeesta kuultaan selvästi läpi, että pääesikunnan ainoana tarkoituksena on estää lomautettuja saamasta heille kuuluvaa työttömyysturvaa — turvaa, jota mm. Päälystölaitoksen jäsenet ovat vuosikaudet maksaneet keskusjärjestönsä työttömyyskassaan.

● Mielestäni lomautusten järjestelytapa on vastaveto siitä, etteivät opistoupseerit, upseerit ja erikoisupseerit luopuneet vapaaehtoisesti lomarahastaan. Lomauttamislainsäädäntö kieltää lomauttamisen henkilöstä itsestään johtuvasta syystä. Pääesikunnan ”kosto-toimi” on tämän periaatteen vastainen, koska valmiudelliset vaatimukset rajataan selkeästi vain nisko-
roiviin henkilöihin. Lomarahastaan luopuneet sitä vastoin voivat käyttää vapaansa oman mielensä mukaisesti. Heidän yhtäjaksoinen lomalla olemisensä ei tunnu millään tavalla heikentävän valmius- tai koulustehkeitä.

● Pääesikunta perustelee lomautuksia työn tarjonnan edellytysten vähenemisellä. Toisin sanoen väitetään, ettei ole rahaa palkanmaksua varten. Rahatilanne on kireä, se on toki myönnettävä. Mutta onko puolustusvoimien muut menot suhteutettu vallitsevaan tilanteeseen. Mielestäni ei ole. Samaan aikaan kun henkilöstölle jaetaan lomautusilmoituksia, rahaa käytetään surutta mitä merkellisimpiin tarkoituksiin. Puolustusvoimien rahankäyttöä ei voida arvostella ilman seuraamuksia. Päälystölaitto esitti antamassaan lau-

sunnossa eräitä säästökohteita, joita voitaisiin käyttää ja näin luoda myönteisyyttä myös henkilöstömeno-
noin kohdistuviin säästöihin. Esittämiämme säästökohteita ei tiettävästi edes harkittu, mutta sitä vastoin ”aloitepalkinnon” liitto sai välittömästi. Opistoupseerien syksyllä alkavaksi suunniteltu peruskurssi päätettiin siirtää ensi vuoteen — säästäväisyyssyistä. Saimme kuulla asiasta valtakunnan uutispalvelun välityksellä toukokuun viimeisenä päivänä. Tätä on puolustusvoimien yhteistoimintamenettely parhaimmillaan.

● Päälystölaitto on jättänyt puolustusvoimien lomautuksia koskevan selvityspyynnön eduskunnan oikeusasiamiehelle. Työpaikoilla vallitsevan tilanteen mukaan uskallamme väittää, ettei sen enempää työ kuin sen tarjoamisen edellytyksensä ole puolustusvoimista vähentyneet.

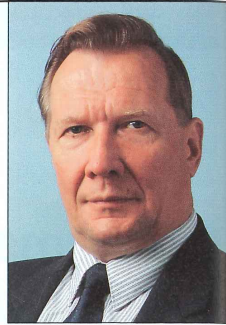
● Puolustusvoimien nyt valitsema tie osoittaa arveluttavaa henkilöstöpolitiikkaa. Muilla hallinnon aloilla pyritään henkilöstön asema huomioimaan vaikeina-
kin aikoina. Säästökohteita etsitään yhteisymmärryksessä. Lomautuksia vältetään, mutta mikäli niihin on pakko turvautua ne toteutetaan ilman keinotteluja. Puolustusvoimissa tapahtuva menettely puhuu omaa kieltään.

● Puolustusvoimien ensi vuoden säästövelvoite on lähes kolminkertainen tämänvuotiseen verrattuna. Mikäli työnantaja turvautuu jälleen lomautuksiin niitä tarvitaan 1,5 kuukautta henkilöä kohden. Mitenkähän ne toteutetaan työttömyysturvaa kiertäen — tunti päivässä periaatteellako?

● Yhteisymmärrystä tarvittaisiin vastaisuudessa monissa asioissa. Olisivatpa ne sotilaskäskyasioita tai eivät. Yhteistyöhalukkuuden sijaan eräät puolustusvoimien johtopaikoilla toimivat ovat valinneet riidankylväjän osan. Tämän johdosta on turha odottaa järjestöiltäkään sopimusvalmiutta tulevan syksyn aikana.

● Kaunista ja virkistävää kesää itse kullekin.

Pentti Järvinen

Kansanedustaja Kalevi Lamminen:

Armeijasta ei varaa enää tinkiä

Eduskunnan puolustusvaliokunnan puheenjohtajan, reservin majuri **Kalevi Lamminen (kok.)** mielestä sotilaseläkejärjestelmä pitää säilyttää soveltuvin osin, jotta maallamme säilyisi tärkeä, toimiva ja asiantunteva reservi.

Hän ei haastattelussaan myöskään usko siihen, että varuskuntien lopettamisessa ja karsimisessa asiaa olisi harkittu loppuun saakka kokonaisvaltaisesti.

Suomen tuleva turvallisuus- ja puolustuspoliittinen asema EY:n jäsenenä on puhuttanut niin ministereitä, kansanedustajia kuin kansalaisiakin. Miten puolustusvaliokunnan puheenjohtaja näkee Suomen puolueettomuuden/liittoutumattomuuden sopivan mahdolliseen WEU:n tai NATO:on liittymisen jälkeen? Kuka hoitaa Suomen puolustuksen tulevaisuudessa?

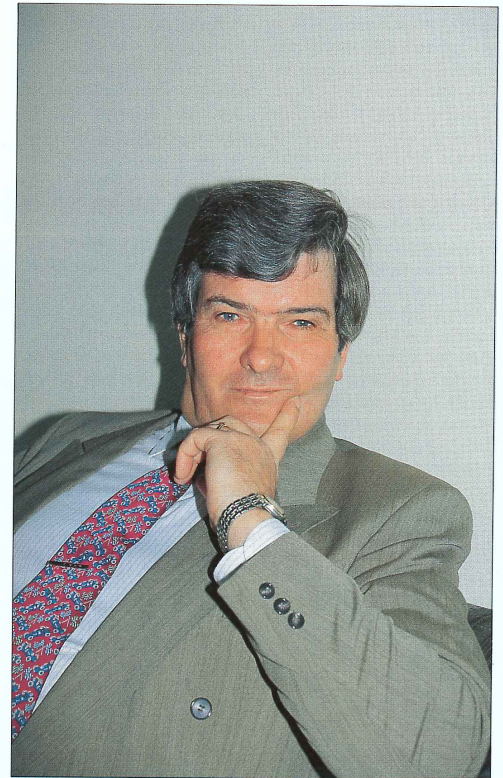
— Suomen liittoutumattomuus/ puolueettomuus on kyseenalaista, koska maamme ulkopoliittinen johto on ottanut muutamissa kysymyksissä esim. Persianlahden kriisissä selvästi kantaa, toteaa Lamminen.

Hänen mukaansa Suomi tulee liittymään EU:iin ja WEU:iin joko täysivaltaisena tai ulkojäsenenä. — Ja silloin Suomella on Tanskan esimerkin mukaan mahdollisuus neuvotella erillisratkaisua maamme puolustuksesta ja se olisi myös WEU:n etu. Joten Suomen puolustuksen tulevaisuudessa hoitavat suomalaiset, hän tähdentää.

Kalevi Lamminen oli hiljakkoin käymässä Virossa. Baltian maissa venäläisen joukkojen vetäytyminen pois on hidastunut monista syistä. Viron tuore hyväksyminen Euroopan neuvoston jäseneksi on herättänyt närää Venäjällä. Minkälaisen kuvan Viron puolustuspoliittisista näkymistä Lamminen sai matkan aikana?

— Viro on aloittanut puolustusvoimien luomisen aivan alusta. Puolustuslaitoksen entinen neuvostoliittolainen henki on päättynyt. Kurin ja järjestyksen on parannuttava. Pulaa siellä on kaikesta, mutta yritys kehittämiseen on kiitettävä. Muut maat avustavat kaikessa, kertoo Lamminen luettelomaisesti.

— Ruotsin puolustusministeri Anders Björck luovutti juuri minun siellä ollessani 5000 asepukea. Saksa on lahjoittanut aseita ja Suomi huolehtii osan upseeriston ja päälystön koulutuksesta. Koska Viron puolustusvoimat eivät ole tulevaisuudessaakaan suuret, niin Viro luottaa nopeaan integroitumiseen Eu-

rooppaan ja tätä kautta puolustukselliseen selkäturvaan.

— Uhkana Viro pitää Venäjän rajoilla olevia taistelu-
helikopterirykmenttejä, jotka voivat miehittää maan uudele-
en aivan lyhyessä ajassa sekä puutteellisia lakeja tai niiden soveltumattomuutta nykyiseen tilanteeseen, hän sanoo.

Venäläiset ahdettu Suomenlahden pohjukkaan

Puolustusvaliokunnan taannoinen vierailu Leningradin sotilaspiirissä ei ilmeisesti sujunut ”käsikirjoituksen” mukaan, vaikka sen olivat laatineet puolustusvaliokunta yhdessä Tehtaankadun, Suomen

► Moskovan lähetystön ja Suomen Pietarin konsulaatin kanssa yhteisymmärryksessä. Mikä meni vikaan, puheenjohtaja Lamminen?

— Jälkeenpäin ajatellen vikaan osuimme siinä, että matkalle osallistui tiedotusvälineitä ja isäntien puolella sotilaat eivät ilmeisesti alunperinkään olleet halukkaita ottamaan määräyksiä siviileiltä. Isännät eivät kaikista huolimatta olekaan tottuneet avoimuuteen, vaan vanha henki vaikuttaa edelleen, muistelee Lamminen.

— Tietysti mitään akuuttia uhkaa ei juuri nyt ole, mutta kukapa tietää, mitä tulevaisuus tuo entisessä Neuvostoliitossa tullessaan. Sitä ei tiedä presidentti Jeltsinkään. Mutta miksi rajan taakse on tuotu taisteluhelikoptereita, ohjuksia, yksiköitä — 400 000 miestä — joita väheksyttiin ja isännät ilmoittivatkin meille luku määräksi 42 000. Ei tarvitse olla suurikaan strategian asiantuntija, kun katsomalla karttaa huomaa, että sotilaallinen painopiste on siirtynyt Itämereltä ja Venäjä on jälleen ahdistettu Suomenlahden perukoille.

— Meille ilmoitettiin aluksi, ettei Kosimovossa ole helikoptereita, mutta alueella työskentelevät Puolimatkan insinöörit ja saksalaiset rakennusvalvojat (emme me) ilmoittivat isäntien valehtelevan, koska ”niitä eilenkin tässä lenteli”. Ja tästä innostuneena TV 2 ja Radio kiinnostuivat uutisesta ja lähtivät omin päin kuvaa maan ”lumen alla ja aurasattomman kentän laidassa” olevia koneita.

— Vierailumme lopuksi asiat sovittiin ja Tehtaankatu on esittänyt valittelunsa vierailun epäonnistumisesta. Tästä kirjoittivat puuta heinää aitoon bresneviläiseen tyyliin sellaiset lehdet, jotka isäntien toivomuksesta pudotettiin — johonkin oli raja laitettava — matkalta, Lammisen toteaa.

Ahvenanmaa puolustustuksesta uskallettava puhua

Eduskunnan puhemies *Ilkka Suominen* on sanonut esitelmässään maanpuolustuskursisijhdistyksen vuosikokouksessa, että ”sotilaspoliittisen painopisteen siirtyminen Itämerellä ja Suomen mahdollista EY-jäsenyyttä seuraava siirtoutuminen Euroopan yhteiseen puolustukseen nostaa esille myös Ahvenanmaan demilitarisoidun aseman”.

Suomisen kannanotto on jo suututtanut ainakin maaneuvos *Ragnar Erlandssonin*, koska ”puhemies puuttuminen on merkittävästi vakavampaa kuin, jos asialla olisivat esim ammattisotilaat”.

Joko viimein uskalletaan ottaa esille tabuja asioita? Mikä on oma kantanne Ahvenanmaan tilanteeseen?

— Olin mukana puhemies Suomisen matkaseurueessa Ahvenanmaalla. Tabuja asioita on otettava esille ja niinpä Ahvenanmaan Maakuntapäivät tulevat nimittämään oman ”puolustusvaliokuntansa” miettimään näitäkin asioita.

Lammisen mielestä Ahvenanmaan kysymys ei ole yksinomaan Suomen asia. Ainaakin seuraavat kansainväliset sopimukset estävät Ahvenanmaan linnoittamisen: Pariisi 1856, Geneve 1921, Moskova 1940 ja Pariisi 1947.

— Vaikka sitovia sopimuksia olikin tehty, niin siteeraan Ahvenanmaan historiaa: ”Sekä Ruotsi että Suomi alkavat v. 1938 maailmantilanteen kehittyessä yhä huonompaan suuntaan olla sitä mieltä, että puolustuskyvytön Ahvenanmaa on uhkana koko alueelle”. Niinpä sitten Lägsjär, Björkör ja Kökar päätettiin linnoittaa ja molemmat maat puolustaisivat näitä yhteisesti, mutta 4 000 talonpojan ja Neuvostoliiton vastustukseen aie raukesi.

Hävittäjistä ei tingitä

Valtiopäiväneuvos *Sakari Knuutila* on sanonut, että ”Suomen uskottavuutta aseidenriisunnan ajajana eivät tuo ylisuuret asehankinnat, joiden tarkoituksenmukaisuus voidaan asettaa kyseenalaiseksi”. Hän muistutti tämän kuun alussa, että hävittäjähankintojen myötä Suomen puolustusmenot lähivuosina nousevat samaan aikaan kun Suomi tinkii YK:lle antamista sitoumuksista.

Pankinjohtaja *Kalevi Sorsa* kaipaava tiiviimpää yhteistyötä Suomen ja Ruotsin ja ehkä myös Norjan kesken turvallisuuspoliittisissa kysymyksissä. Äitienpäivänä puhunut Sorsa sanoi, että ”esimerkiksi yhteistyö puolustusvälineiden tuotannossa on sellainen asia, jota kaikki ovat kannattaneet, mutta josta ei ole tullut totta”. Edelleen Sorsa on ottanut kantaa ammattiarmeijan perustamiseen.

Ovatko nämä uskottavia puheita, vai paistaako näistä läpi mahdollinen presidenttipeli? Kun vielä hävittäjähankinnoista tinkisivät muutama ministeri, herää kysymys hallituksen johdonmukaisen puolustuspolitiikan pitävyydestä. Mitä mieltä itse olette näistä puheista — voidaanko hävittäjistä tinkiä, kansanedustaja Lamminen?

— Suomen asehankinnat ovat alimitoitettuja. Hävittä-

jähankinnat ovat pakon sanelemia. Uudet koneethan korvaavat poistuvia yksiköitä. Ja jokaiselle piti tulla selväksi ilmavoimien tärkeys ja tarpeellisuus viimeistään Persianlahden sodan aikana. Hävittäjistä ei tingitä, on Lammisen vakaa mielipide.

— Olen jo pitemmän aikaa asettanut tiettyjen piirien — ei yksinomaan hallituksessa — puolustuspolitiikan kyseenalaiseksi. Onneksi hallituksessa on muutama maamme puolustukseen terveesti ajatteleva ministeri. Kaikki eivät ole populistieja. Heitä, jotka tietävät mistä löytyy rahaa koul-, sosiaali-, kehitysmaaj- ja terveysmenoihin, Hornet-kau- poista tai yleensä armeijalta!

— Sorsan kanssa olen samaa mieltä pohjoismaisesta yhteistyöstä. Jopa pohjoismaiseen puolustusliittoon olin sin valmis, mutta en ammattiarmeijaan. Ja mitä mahtoi Sorsa ajatella, kun hän puhui Suomenlahden saarien takaisin saamisesta. Pressapeliä vakavalla asialla, tuumaa Lamminen.

Talkoiden loputtua palattava entiseen

Valtiontalouden tila ei tunnuta elpävän valtioneuvoston lukuisista toimista huolimatta. Elvytyspolitiikan sijasta harjoitetaan säästö- ja veronkorotuspolitiikkaa. Puolustusministeriön hallinnonalan

budjetti edustaa vain noin 10 prosentin suuruusluokkaa valtion koko budjetista.

Lammisen pitää maanpuolustusta on uskottavuutensa rajalla. Tämän karsintanot- kahduksen se vielä kestää, mutta ei pitkään. — Lähivuosina on palattava entiseen, hän vaatii.

Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen organisaatiot ovat johtamis- ja hallintojärjestelmän uudistusten kautta muuttuneet merkittävästi. Tämä edellyttää voimakkaita supistamis- ja rationalisointitoimia.

Miten Kalevi Lamminen näkee näiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuuden. Supistetaanko mieluummin materiaalia vai henkilöstöä? Kumpi voidaan tarvittaessa nopeammin korvata?

— Puolustusvoimat ottaa osaa säästötalokisiin tasaver- taisesti muiden instituutioiden kanssa. Kriisitilanteessa kou- lutettua sotilashenkilöstöä ei saada korvatuksi nopeasti, jos aukkoja synnytetään. Varus- teiden ja materiaalin kohdal- lanne on helpompaa. Siviili- henkilöstön liiallinen karsi- minen aiheuttaa myös suuria ongelmia.

Valtiohallinnossa saneera- taan henkilöstöä lomautuksil- la ja irtisanomisilla. Tämä koskettaa myös virkapukuisia ammattikuntia, kuten poliise- ja ja sotilaita.

Voiko nämä toimenpiteet johtaa sellaiseen tilanteeseen, jossa voidaan ajatella niiden vaarantavan kansalaisten tur- vallisuutta?

— Jo nyt on jouduttu tilan- teeseen, jossa poliisi joutuu siirtämään pikkurikokset syr- jään suurempien tieltä. Rajo- jemme turvaamiseen ja valvo- miseen sentään on löytynyt laatikon pohjalta jotain. Var- ruskuntien lopettamisessa ja karsimisessa en vielä kukaan us- ko, että asiaa olisi harkittu loppuun saakka kokonaisval- taisesti yhteiskuntapolitiisena kysymyksenä.

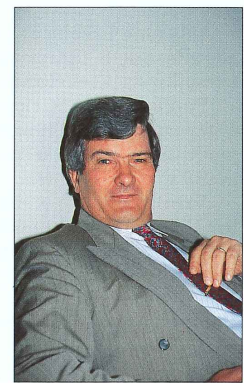
Sotilaseläkejärjestelmä säilytettävä

Sotilaseläkejärjestelmä on monen rationalisoijan mieles- tä aikansa elänyt ylimääräinen etu, joka pitäisi tasapaistää muiden virkamiesten eläkejär- jestelmään?

Onko näin? Mitä mieltä puolustusvaliokunnan pu- heenjohtaja on sotilaseläke- järjestelmästä ja sen tarpeel- lisuudesta?

— Sotilaseläkejärjestelmä pitää säilyttää soveltuvin osin. Mielestäni sekä Päälystölaitto että Upseerilaitto ovat tehneet hyvin harkitun esityksen tule- vaksi eläkejärjestelmäksi. Tämä säilyttäisi maamme tär- keän, toimivan ja asiantunte- van reservin. Kun eduskunta ottaa ensi syksynä asian val- misteluun, käsittelyn eränä pohjana valiokunnassa on em- liittojen esitys, Lamminen to- teaa.

Valtiohallinnossa on me- neillään palvelussuhdejärjes- telmien kehittäminen nykyis- tä joustavammaksi. Muun muassa uusi virkamieslaki mahdollistaisi henkilöstön pa- remman kohdentamisen. So- veltuuko tähän päivään puo- lustusvoimien eri henkilöstö- ryhmien välillä vallitsevat jyr- kät raja-aidat? Miten näette puolustusvoimien koulutetun henkilöstön käytettävyyden tehtäviinsä, kansanedustaja Kalevi Lamminen?

— Käsittääkseni tämän pal- velussuhdejärjestelmän jous- tavuuden tarkoituksena on, että tällaiset jyrkät raja-aidat voidaan ja täytyy kaataa. Se, että onko henkilö sitten pääl- lystö vai upseeri, ei saisi mää- ritellä sitä, mikä on hänen palveluksensa ja tehtävänsä suhde. Tarkoitin sitä, että oi- kea mies oikealle paikalle. Hä- nen taitonsa ratkaiskoon.

Hän kertoo erään esimer- kin siitä, kun hän sai mieles- tään parasta opetusta aikoi- naan tykillä nyt jo eläkkeelle siirtyneeltä silloiselta aliupsee- rilta. — Itse arvostin sitä opettajana, millaista opetusta hän antoi ja se oli pedagogi- sesti tavattoman korkeata- soista.

Yleinen mielipide varsinkin oppositiopuoleissa ja ay-liik- keessä vaatii hallituksen eroa epäonnistuneesta talouspoli- tiikasta johtuen.

Miten koette näiden vaikut- taneen eduskunnan työskente- lyilmapiiriin? Onko päätök- senteko tullut vaikeammaksi entisestä?

— Minulla on vertailupoh- jaa ainoastaan Holkerin hal- lituksesta ja nyt Ahon halli- tuksen tähän astiset tekemiset. On aivan selvää, että opposi- tio tekee roolinsa mukaisesti hallituksen olon tukalaksi, mutta jos hallituksella on toi- sinaan taloudelliset pelikortit sekaisin (vrt. ECU-kytkentä/ devalvaatio), niin oppositiol- ta ei ole tässä uudessakaan ta- loustilanteessa tullut varteen- otettavia esityksiä ollenkaan. Opposition velkaelvyttäminen — jopa hallitukin — on vain siirrettyä veronmaksua.

— Eduskunnan ilmapiiri on kaksijakoinen. Oppositio tekee politiikkaansa popula- ristisestikin ja kun jaettavaa ei yksinkertaisesti ole, niin hal- lituspuolueetkin kokevat tilan- teen perin hankalaksi.

— On parempi antaa kuin ottaa ja tätä Holkerin hallitus silloisen opposition vastaväi- teistä huolimatta teki, sanoo kansanedustaja Lamminen.

Teksti ja kuvat
Teuvo Joronen

SUOJASAUMA

Valmistamme Puolustusvoimille mm.

- visuaali-, IR-, tutka- ja lämpö- tähtystyksestä suojaavia materiaaleja, naamioverkkoja ja maastoutus- järjestelmiä (yhteistyössä Barracuda Technologies Ab:n kanssa)
- valemaaleja ja -laitteita
- varasto-, huolto ja esikuntatelttoja
- erikoispeitteitä

Suojasauma Oy

Telkkistentie 6, 70460 Kuopio
Puh. 971-261 3355, fax 971-263 2455

Liittovaltuuston kokous

Sotilaseläkejärjestelmä turvattava kohtuullisena

Liittovaltuuston puheenjohtaja *Kalevi Sirén* totei avajaispuheessaan, että hän on joutunut latelemaan synkkiä uhkakuvia kokouksesta toiseen, eikä hän nytkään tee poikkeusta.

— Meidän tulee olla vielä tyytyväisiä siihen asemaan, mikä meillä vielä tänä päivänä tässä yhteiskunnassa on. Yhdentyvistä Euroopasta kantautuneet viestit ammattisotilaiden asemasta saattaa tulevaisuudessa johtaa siihen, että nykyajattelu joutaa romukoppaan. Meillä on järjestäytymisoikeus, — pientä

Päällystöliiton liittovaltuuston kevätkokous pidettiin 27.5.1993 Vantaalla. Kokouksessa oli paikalla 41 varsinaista ja 20 varavaltuutettua, liiton hallitus ja toimihenkilöt sekä tarkkailijana puolustushaarojen pääluottamusmiehet ja MPO:n oppilas.

Sääntömääräistä valtuustoa puhututti eniten sotilaseläkekrytyryhmän raportin esitykset, keskusliittokysymys, lisätalousarvio sekä sääntömuutosesitys syksyllä.

poikkeusta lukuunottamatta — lähes samat oikeudet kuin muillakin kansalaisilla. Näin ei ole pohjoismaita lukuunottamatta kaikissa Euroopassa maissa.

— Kun asioita yhdistellään Euroopan puitteissa, meidän tulee olla huolissamme siitä, miten EU:n piirissä valtiotiemme itsemäärääminen ja puolustuspolitiikkamme käy. Kar-

meimpana tulevaisuuden kuvana on se, että näitä asioita käsketään tekemään aivan muualta kuin meidän nykyisestä johtopaikasta.

Valtion Teknisten Keskusliiton VTK:n puheenjohtaja *Mikko Mäenpää* toi keskusjärjestön tervehdyksen ja alusti työmarkkinakatsauksella.

— Jo toisen kerran vuoden sisällä työmarkkinajärjestöt ja maan hallitus joutuivat törmäyskurssille. Synti tämänkertaiseen olivat yritykset heikentää työelämää koskevat lakiesitykset, joilla haluttiin

muun muassa poistaa työehtosopimusten sitovuutta. Työtaistelun alkamisella saimme torjuntavoiton meille niin tärkeistä asioista, sanoi Mäenpää.

— Kun parhaillaan on menossa mm. virkamieslainsäädännön uudistaminen, virkaehtosopimusjärjestelmän rikkaukset, ensi vuoden budjettiin liittyvät henkilöstömenojen lisäaästöt ja palkkojen leikkaukset, ei syksyllä ole tilanne yhtään helpompaa kuin nyt, ennusti *Mikko Mäenpää* tulevaa TUPO-kierrosta.

Vuoden urheilija

Kokouksessa julkistettiin liiton vuoden 1992 urheilija. Urheilujohtaja *Reijo Martin* kertoi liiton urheilutoimikunnan esityksen hallitukselle oleva helppoa, koska ”yksi nousi ylitse muiden”.

Merivartija *Harri Eloranta* Saaristomeren Merivartiopäällystöstä palkittiin vuoden urheilijana. Hänen saavutuksiansa oli vuonna 1992 mm. olympiapronssi 10 km:n ampumahiihdossa, sekä viiden sija 20 km:n ampumahiihdossa ja menestymiset päälle.

Martin esitti myös kiitokset Elorannan menestyksestä hänen valmentajalleen, kapt evp *Arvo Kantolalle*.

Jäsenistön kokonaisuus turvattava sotilaseläkejärjestelmässä

Sotilaseläkejärjestelmän muutoksia koskeva asia sai valtuutettujen kielet kirpoamaan. Puheenjohtaja *Pentti Järvinen* kertoi työryhmän työn käytännössä päättyneen ja raporttiin todennäköisesti kirjattavat esitykset, joiden perusteella hallitus esitti uuden päätösehdotuksen valtuuteille.

Valtuutettu *Hannu Roukka* (ILTY/Tampere) esitti Hel-singin Päällystön *Arto Penttisen* kannattamana, että liitto jättää työryhmän raporttiin eriyvän kannanoton, mikäli

Puheenjohtaja *Pentti Järvinen* luovutti urheilujohtaja *Reijo Martinin* avustuksella *Harri Elomalle* liiton stipendin.

mietintö on ristiriitainen syksyn -92 liittovaltuustossa tehdyn ns. kahden vuoden lisäyksen kanssa. Lisäksi hän esitti järjestöllisten toimenpiteiden harkitsemista saavutettujen etuuskien säilyttämiseksi edes tingityllä tasolla.

Hallituksen ja valtuutettujen vuoropuhelun sekä äänestyksen jälkeen liittovaltuusto antoi hallitukselle valtuudet jatkaa neuvotteluja sotilaseläkekrytyryhmässä esillä olleen mallin mukaan siten, että jäsenistön kokonaisuus tulee mahdollisimman pitkälle otetuksi huomioon.

Keskusjärjestökysymyksen vauhtia

Hallituksen toiminnasta edellisen liittovaltuuston kokouksen jälkeiseltä ajalta nousi keskusliittokysymys voimakkaana esiin. STTK-J:n laajeneminen on edennyt ennakoitua ripeämmällä aikataululla, joten hallitus on katsonut tärkeäksi turvata edustuksensa STTK-J:n hallintoelimiä, jotka valitaan STTK-J:n elokuuissa edustajakokouksessa.

Yrjö Säkkinen Rovaniemeltä Sodankylän *Pekka Valvion* kannattamana esitti keskusjärjestökehitykseen liittyen hyväksytyn ponnien, jossa liiton hallitusta veloitetaan selvittämään säästötoimenpiteet, joita voitaisiin saada tarpeettomia päällekkäisyyksiä poistamalla ja niitä ostopalveluja

käyttämällä niissä toiminnoissa, joissa se on edullisempaa kuin oman työvoiman käyttö.

Hallitus sai liittovaltuustolta valtuudet tarvittaessa irtautua VTK:n jäsenyydestä ja hakea STTK-J:n suoraan jäsenyyttä. Tämä päätös tarkistettiin ja hyväksyttiin välittömästi.

Valtuusto hyväksyi liiton kertomuksen toiminnasta vuodelta 1992, samoin kertomuksen liiton tileistä ja myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille.

Lisätalousarvio 1993

Hallitus esitti valtuustolle lisätalousarviota vuodelle 1993, jossa työttömyyskassamaksun ja jäsenmaksutuottojen supistamisen takia esitettiin lisärahoituksen kattamista tilapäisellä jäsenmaksun korotuksella 0,2 % viiden kuukauden ajan.

Reijo Tuukkanen Mikkelistä ei hyväksynyt jäsenmaksun korottamista *Utin Yrjö Laukkanen* kannattamana, vaan esitti asian palauttamista hallituksen käsittelyyn siten, että vaje katetaan muilla keinoin ja että uusi lisätalousarvio laadittaneen tarvittaessa liittokokoukselle.

Suoritetussa äänestyksessä hallituksen esitys voitti äänin 79—24. Päätökseen hyväksyttiin Kainuun Rajapäällystön *Matti Marinin* esittämä ja *Timo Aurasen* (Suomenlahden

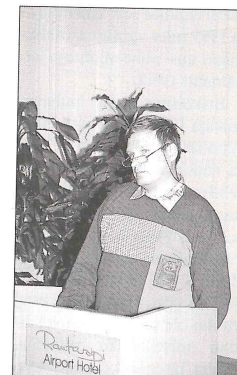
Merivartiomiehet) kannattama ponsi, jonka mukaan edellytetään, että vuonna 1994 jäsenmaksu on 1 % ja että ensi vuonna, mikäli mahdollista, pyritään palauttamaan tänä vuonna kerätty ylimääräinen jäsenmaksu.

Sääntömuutosesitykset tulevat syksyllä

Syksyllä liittokokoukselle esitettävistä sääntömuutosesityksistä käynnistyi valtuutettujen kesken vilkas keskustelu lähinnä hallituksen ja puhemiehistön kokoonpanon suuruudesta sekä valtuutettujen valintatavasta.

Hallitus esitti sääntöjen muuttamista tavoitteena lisätä yhdistysten vaikutusmahdollisuuksia ja saada aikaan säästöjä muodostamalla nykyisen liittokokouksen ja liittovaltuuston asemasta kaksi kertaa vuodessa kokoontuva edustajakokous. Samalla esitettiin edustajakokouksen ja hallituksen toimikausien lyhentämistä kahteen vuoteen.

Sen sijaan hallituksen kokoonpanoon ei esitetty muutoksia, koska selvitysten perusteella päädyttiin siihen, että hallituksen koon pienentämisellä aiheutuisi enemmän haittoja kuin sillä saavutettaisiin tavoiteltuja hyötyjä.

Osmo Kurtti kannatti hallituksen esittämää sääntömuutosta.

Tällöin katsottiin, että monipuolinen ja kattava asiantuntemus sekä alueellisen tiedonkulun mahdollistaminen puoltavat hallituksen koon säilyttämistä nykyisellään.

Hallitus ja puhemiehistö tulevat osallistumaan myös säästötalkoisiin, sillä ensi vuonna on tarkoitus harvennata kokousten määriä nykyisestä.

Liittovaltuusto hyväksyi hallituksen sääntömuutoksia koskevat liittokokousvalmistelu. Tämän jälkeen muutokset lähtevät oikeusministeriön yhdistysrekisteritoimistoon ennakkotarkastukseen.

Järvistä pyydettiin jatkamaan puheenjohtajana

Liittovaltuustossa otettiin esille kysymys myös liiton tulevasta puheenjohtajasta, mikä paikka on katkolla ensi syksyn liittokokouksessa. Valtuutettujen mielestä siinä tarvitaan mies, joka omaa rohkeutta, näkemystä, kokemusta ja suhteita.

Valtuusto pyysi ehdokkaaksi seuraavalle kaudelle nykyistä puheenjohtajaa, Pentti Järvistä, mikäli hän suostuu vielä asettumaan käytettäväksi ja vetämään tätä "kivirekeä".

Järvinen vastasi esitettyyn kysymykseen suostuvansa olemaan käytettävissä, mutta asetti ehdoksi sen, että syksyllä 1995 tulee varautua valitsemaan uusi puheenjohtaja jatkamaan työtä.

Erikaisupseerien puheenjohtaja *Ilkka Talka* kiitti Päälystöliittoa ja valtuustoa niistä vuosista ja heidän eteensä tehdystä työmäärästä sinä aikana, jolloin he ovat olleet liiton jäsenyydessä. Yhdistys on päättänyt erota liiton jäsenyydestä 1.7.93 lukien ja liittyä MTTL:oon. Hän totesi, ettei ruoho ole sen vihreämpää aidan toisellakaan puolella, mutta jäsenistö ei ole jaksanut odottaa pääesikunnan haitaita kiireitä ja yrittää nyt toi-

senlaisella järjestäytymismallilla saada "sato kypsämään".

Kalevi Sirén ilmoitti valtuustolle, että Kouvolan Päälystökerho eroaa liiton jäsenyydestä 31.5.93 lukien, koska pienen yhdistyksen voimavarat eivät riitä täysipainoiseen edunvalvontaan. Tästä syystä Kouvolassa tehtiin kolme vuotta sitten päätös, että suoritetaan alasajo sen hetkestä järjestötoiminnasta, ja toiminta suhteutetaan nykypäivän tarpeita vastaavaksi. Yhdistys jatkaa toimintaansa Kouvolassa periaatteessa niillä toimintapohjilla, joilla se on perustettu 72 vuotta sitten. Jäsenistö liittyy Vekarajärven Päälystöyhdistyksen jäsenyyteen, jonne valtakirjat siirretään.

Lopuksi Kalevi Sirén valtuuston puheenjohtajana kiitti valtuustoa nelivuotiskauden viimeisestä kokouksesta ja asiallisista kannanotoista. Hänen totesi kuluneen kauden olleen haasteellista aikaa ja kehotti läksiäispuheessaan jäsenistöä olemaan ylpeitä ammatistaan jaammattikunnastaan.

Teksti ja kuvat
Teuvo Joronen

Liittovaltuuston puheenjohtaja Kalevi Sirén kiitti valtuustoa nelivuotiskauden päätteeksi mielenkiintoisesta ajasta.

Kurssikuulumisia

KOKOUSHKUTSU

Ali-, toimi- ja opistoupseerien perinneyhdistyksen

VIOSIKOKOUS

pidetään perjantaina 23.7.1993 kello 11.00 alkaen Maanpuolustusopiston Vöyrinsalissa Lappeenrannassa. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 9. §:n mukaiset asiat.

Ohjelma:

klo 10.00—10.50 Mahdollisuus maksulliseen lounaaseen rakuunamäen ruokalassa

klo 11.00 Maanpuolustusopiston tervehdys Vöyrinsalissa (Opistonmäki)

n. klo 11.30 Vuosikokoussesitelmä
Vuosikokous
Kokouksen jälkeen kahvitarjoilu

Jokainen puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen ali-, toimi- ja opistoupseerin virassa tai toimessa palveleva tai palvelut veli on lämpimästi tervetullut kokoukseen.

Sotilasmajoitus järjestetään tarvittaessa.

Niitä jotka haluavat ruokailla tai majoittua pyydetään siitä ilmoittamaan 16.7.1993 mennessä osoitteella:

Maanpuolustusopisto
Kapt M Takala
PL 5
53601 LAPPEENRANTA

tai puh.: 953-451 2900/315 tai 953-451 2900/219

Lappeenranta 24.5.1993

TERVETULOA!

HALLITUS

KILPAILUKUTSU

ROVANIEMEN PÄÄLYSTÖ R.Y. JÄRJESTÄÄ POHJOISEN MAANPUOLUSTUSALUEEN KILPAILUJEN YHTEYDESSÄ PÄÄLYSTÖLIITON 3-OTTELUKILPAILUT 5.—6.7.1993

Toivotamme kaikki päälystöliittolaiset 3-ottelijat tiukkaan ja rehtiin taistoon liittomme mestaruuksista.

Pyydämme ilmoittautumiset 30.6.1993 mennessä oheisella lomakkeella osoitteeseen:

Lapin Ilmatorjuntarykmentti
Ylil H Haapala
PL 5
96961 ROVANIEMI
tai fax 960-323 679

Ilmoittautumisen yhteydessä osallistumismaksut 45 mk/henkilö maksettava Rovaniemen Päälystö ry:n tilille: **OU 1167858.**

Lisätietoja antaa ylil H Haapala puh. 960-323 685 tai DX 8-860-613 685.

Kilpailujen ohjelma: 5.7. klo 18.00 Kilpailujoukkueiden johtajien puhuttelu, LapItr:n elokuvasali
19.00 Kilpailujen avajaiset, Ilmapuolustusmuistomerkki
6.7. klo 08.00 Aseiden kohdistus, Pahlkamaan ampumarata
09.00 Sotilas 3-ottelun ammunta, Pahlkamaan ampumarata
13.00 Sotilas 3-ottelun uinti, Rovaniemen uimahalli
19.00 Sotilas 3-ottelun maastajuoksu, Someroharju
21.00 Päälystöliiton 3-ottelukilpailujen palkintojen jako, LapItr:n elokuvasali

Huom! Koska kyseessä on sotilaskilpailujen yhteydessä tapahtuvat kilpailut toivomme osanottajien ja seuraajien noudattavan järjestäjien antamia ohjeita pukeutumiseen ja yleiseen esiintymiseen liittyen. (Avajaiset ja palkintojen jako asuna puku m83 tai vast.)

Toivotan kaikki kilpailijat tervetulleiksi Someroharjulle!

Rovaniemen Päälystö ry:n puheenjohtaja
Luutnantti Yrjö Säkkinen

ILMOITTAUTUMINEN PÄÄLYSTÖLIITON 3-OTTELUKILPAILUIHIN

.....:n osanottajat
Yhdistyksen nimi

Arvo	Etunimi	Sukunimi	Siv.seura	Yl	35 v	40 v

Hyvät kilpailijat

Rovaniemen varuskunta ja Lapin Ilmatorjuntarykmentin puolesta toivotan Teidät lämpimästi tervetulleiksi Päälystöliiton sotilaskolmiottelumestaruuskilpailuihin.

Toivotan kaikille kilpailijoille menestystä erittäin vaativassa kilpailulajissa. Tulemme tekemään parhaamme kilpailujen onnistumiseksi.

TERVETULOA NAPAPIIRILLE!

Everstiluutnantti *Heikki Haapala*

Työmarkkinatilanne

Maan hallituksen esitykset työelämää säätelevien lakien muuttamiseksi kiristivät toukokuussa työmarkkinatilanteen äärimmilleen.

Hallituksen esityksissä hallittiin murentaa työehtosopimusten yleissitovuutta, heikentää työaika- ja vuosilomalakia sekä leikata työttömyys-turvaa.

Laajamittaisen työtaiste-luun ajautuminen onnistuttiin välttämään työmarkkinajärjestöjen ja maan hallituksen päässä sopimukseen työelämää koskevien lakien uudistamisperiaatteista. Samalla työmarkkinajärjestöjen välillä päästiin sopimukseen nuorten työllistämisedellytysten parantamisesta eli periaatteista, joilla nuoria voidaan palkata minimiehtoja alemmalla palkalla.

Kiista työttömyysturvan rahoituksesta ratkaistiin siten, että nykyinen palkansaajilta perittävä 0,2 prosentin työttömyysturvamaksu korotetaan 1,87 prosenttiin. Samalla ansiosidonnaisen työttömyysturvan tasoa hieman lasketaan. Lyhyeltä lomautusajalta maksettava työttömyyskorvaus laskee 70 prosenttiin työttömyyspäivärahasta ja samalla työnantajan maksuveloitetta kyseisten lomautusten osalta nostetaan.

Lomautus

Pääsikunnan ohjeen mukaisesti 12 päivän lomautus toteutetaan enintään 8 päivän yhdenjaksoisena lomautuksena ja loppu 4 päivän osuus päivittäistä työaika yhdellä tunnilla lyhentämällä. Lomautusten ulkopuolella ovat

henkilöt, jotka ovat vaihtaneet vähintään 24 lomapäivää vastaavan osuuden lomarahastaan vapaapäiviksi.

Joukko-osastoissa käytiin toukokuussa yt-neuvottelut lomautusten toimeenpanosta pääesikunnan ohjeen pohjalta. Mikäli lomautuksista ei ensimmäisessä neuvottelussa päädytty yksimielisyyteen tuli neuvotteluja käydä vähintään seitsemän päivän ajan. Lain mukaan yhteistoimintavelvoite täyttyy siitä huolimatta, vaikka neuvotteluissa ei lopulta päädyttäkään yksimielisyyteen — laki velvoittaa vain neuvottelemaan 7 päivän vähimmäisajan.

Lomautettavalle annettava vasta henkilökohtaisesta päätöksestä on mahdollisuus tehdä oikaisuvaatimus puolustusministeriön virkamieslautakunnalle. Tämän päätöksestä on vielä mahdollisuus valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Lomauttaminen voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä oikaisuvaatimuksesta tai valituksesta huolimatta.

Oikaisuvaatimuksen voi jokin tehdä henkilökohteisesti. Paikallisesti luottamusmiehet avustavat tarvittaessa vaatimusten laatimisessa.

Päällystöliitto ei ole missään vaiheessa hyväksynyt puolustusvoimien lomautus-toimenpiteitä. Liiton näemyksen mukaan puolustusvoimilla ei ole perusteita henkilöstönsä lomauttamiseen. Lisäksi liitto on pitänyt pääesikunnan antamaa lomautusohjetta lainvastaisena. Liitto on pyytänyt eduskunnan oikeusasiamiestä tutkimaan pääesikunnan toimenpiteiden lomautuslain mukaisuuden.

Työttömyyspäivärahan hakeminen lomautusajalta

● Päivärahaa haetaan työttömyyskassalta. Päällystöliitolaisten työttömyyskassa on Julkisten alojen teknisten työttömyyskassa, jonne päivärahahakemus toimitetaan. Kassan osoite on Pasilankatu 2, 00240 Helsinki.

● Päivärahaa haetaan ansioturvan päivärahahakemuslomakkeella, joita saa paikallisista työvoimatoimistoista. Hakemuksen liitteeksi tarvitaan **palkkatodistus** työnantajalta. **Sivutulot** (sivutyötulot, maataloustulot, yritystulot, sosiaalietuudet) on ilmoitettava hakemuksessa ja todennettava liitteillä. Lapsikorotusta varten tarvitaan **virkatodistus**.

● Päivärahaa on haettava kolmen kuukauden kuluessa päivärahaoikeuden syntymisestä lukien.

● Päiväraha on verollista tuloa ja **verotiedot ovat kassan käytettävissä**. JOS hakijalla on portaikkoverokortti tai muut verokortit, alkuaperäinen verokortti täytyy toimittaa työttömyyskassalle.

Pääsikunnan ohjeen mukainen lomauttaminen on johtamassa siihen, ettei lomautetulle synny oikeutta kuin enintään yhteen työttömyyspäivärahapäivää. Kun kahdeksan päivän pituinen yhdenjaksoinen lomauttaminen toteutetaan maanantaista seuraavan viikon maanantaihin, kuluu ensimmäinen viikko karenssipäiviin. Viikonloppua ei työttömyyspäivärahäsäännöksissä huomioida; päivärahaa maksetaan vain viideltä päivästä viikossa, vaikka palkkaus pidetään jokaiselta päivästä. Työajan päivittämisen lyhentämisen tulisi lyhentää viikkotyöaika vähintään 20 prosentilla, jotta oikeus työttömyyspäivärahaan tältä ajalta syntyisi. Yhden tunnin lyhentäminen ei tämän suuruista alenemaa tee.

Pääsikunnan menettelytapohjeessa kielletään joukko-osastoja teettämästä lomautuksen vuoksi tekemättä jää-

nyttä työtä ylityönä, alihankintana tai työllisyystyönä. Ylityön tekemisestä aiheutuisi rutosti epäselvyyksiä, koska työaikasopimuksessa ei ole taulukoita lomautustilanteiden valalta. Ylityön tekeminen ei muutoinkaan voisi tulla kysymykseen, koska lomautusta perustellaan nimenomaan *työn tarjoamisen edellytysten vähenemisellä*.

Vuoden 1994 säästöt

Julkisen sektorin kuritus jatkuu ensi vuonna tämän vuotista hurjempana. Henkilöstömenoihin kaavailut supistukset ovat liikkuneet 10,5 prosentista 13 prosenttiin.

Puolustusvoimien henkilöstömenoihin kaivataan 340 miljoonan markan vähennystä. Mitä tämä tuo tullessaan, ei ole vielä selvillä. Todettakoon, että lomarahasta kokonaan luopumalla saavutettaisiin noin 160 miljoonan mar-

kan säästö. Säästötavoitteen täyttäminen vaatisi tämän lisäksi noin 5 prosentin alennuksen maksettaviin palkkoihin. Sopimusratkaisun saavuttaminen näistä lähtökohdista vaikuttaa vaikealta.

Nähtäväksi jää lähdetäänkö valtiolla säästöjen vuoksi laajoihin irtisanomisiin. Esillä on ollut ajatus supistaa valtion henkilöstöä 10 prosentilla, mikä merkitsisi kenkää 14 500 valtion palkkolliselle. Vastaavat säästöt saataisiin aikaan lomauttamalla koko valtion henkilöstö runsaan kuukauden ajaksi.

Puolustusvoimien supistamisiin liittyen on jo aikaisemmin ilmoitettu henkilöstön vähentämistarpeeksi 2800.

Sotilaseläke

Sotilaseläkeyöryhmä on saanut valmiiksi ehdotuksensa palveluksessa olevan henkilöstön eläkejärjestelystä.

Ehdotuksen mukaisesti ne, joilla olisi 1.1.1995 vähintään 16 palvelusvuotta takanaan säilyttäisivät nykyisen oikeuden eläkkeeseen 25 palvelusvuoden jälkeen. Eläkeprosentti säilyisi 66 prosentissa. Palveltu aika laskettaisiin 23 ikävuodesta lukien.

Alle 16 vuotta palvelleiden osalta eläkeikä nousisi ja eläkeprosentti laskisi seuraavan virkasuhteen mukaisesti. Eläkeikä nousi olisi ehdotuksen mukaisesti enimmillään 5 vuotta.

Palveltu aika	16 v	13 v	10 v	7 v	3 v	0 v
Eläkkeeseen edellytettävät palvelusvuodet	26 v	27 v	28 v	29 v	30 v	
Eläke %	65 %	64 %	63 %	62 %	61 %	
Asiasta tarkemmin erillisessä tiedotteessa.						

Virkajärjestelyt

Eduskunnan käsittelyssä on vuoden kolmas lisäbudjetti. Budjettiin sisältyy 6,6 mm määräraha 85 opistouseseiviran virkajärjestelyyn. Vastava järjestely oli määrä toteuttaa jo viime vuonna, mutta puolustusministeriö ei tuolloin säästöihin vedoten toteuttanut virkapakettia. Liiton vaatimuksesta tarkoitukseen saatiin kuitenkin määräraha nyt vahvistettavana olevaan lisäbudjettiin.

Palvelussuhdejärjestelmän kehittäminen

Valtion palvelussuhdehankkeen käynnistämisen yhteydessä asetettiin tavoitteeksi siirtyminen valtion hallinnossa yhteen perusteeltaan yhtenäiseen palvelussuhteeseen. Hankkeen edetessä Valtion työmarkkinailaitos on tullut toisiin ajatuksiin ja haluaa edelleenkin säilyttää valtiolla sekä virka- että työsuhteen. Virkasuhdetta kuitenkin kehitetään nykyisestään.

Uudessa virkamieslakiluonnoksessa ehdotetaan luovuttavaksi nykyisestä jaosta vakinaisiin, koeaikaisiin, virka-aikamittaviin ja tilapäisiin virkamiehiin. Laissa ehdotetaan käytönotettavaksi yksi virkasuhdelaji. Tässä virkasuhteessa voitaisiin noudattaa koeaikaa ja virat voitaisiin täyttää myös määräajaksi — palvelussuhdetta koskisivat

kuitenkin samat säännökset.

Virkamiesten irtisanomismenettelyyn ehdotetaan muutoksia. Työsopimuslain periaatteiden tavoin virkamies voitaisiin irtisanoa virkamiehestä johtuvasta syystä taikka taloudellisista tai tuotannollisista syistä.

Nykyinen mahdollisuus sanoa erät virkamiehet irti *kun siihen on syytä* kaventuu koskemaan vain eräitä aivan ylimpiä virkoja. Tällöin muodollisesti myös sotilaita koskisi yleissäännös, jonka mukaisesti virkamiehistä ei saisi irtisanoa ilman erityisen painavaa syytä. Irtisanomisperusteen olemassa oloa arvioitaessa otettaisiin kuitenkin huomioon virkamiesten toisistaan poikkeaviin tehtäviin kohdistuvat erilaiset vaatimukset. Asiallisesti täällä pyrittäneen järjestämään eroon pääsy erityistä luottamusta nauttivista virkamiehistä (sotilaat, poliisit, vanginvartijat) yhtä helpoksi kuin ennenkin.

Toistuvaa korvausta koskevat säännökset poistuisivat virkamieslaista. Poispotkittujen toimentulo ehdotetaan järjestettäväksi työllistämistä edistävillä tukimuodoilla — lähinnä työttömyyspäivärahalla. Toistuva korvaus ja työttömyyspäiväraha ovat nykyiselläänkin toisensa poissulkevia. Mikäli ansioon suhteutettu päiväraha on ollut toistuvaa korvausta suurempi, on erotus maksettu toistuvan korvauksen päälle.

Säännökset virkamiesten lomauttamisesta halutaan ottaa pysyvästi virkamieslakiin. Nykyinen lomauttamismahdollisuus on säädetty kahden vuoden määräajaksi.

Lakiehdotuksen mukaan virkamiehen kanssa voitaisiin tehdä sopimus virkaehtosopimuslain mukaisista sopimussuhteista palvelussuhteen ehtoista kuten esimerkiksi palkkauksesta ja työajasta. Virkamiehen tehtävistä eikä

työskentelypaikkakunnasta ei olisi mahdollisuuksia sopia. Siirtyminen palkkaluokista yksilösopimuksiin voisi tapahtua sitä mukaa kun virastot pystyvät uudistamaan palkkausperusteensa (siirtyä tehtäväkohtaiseen palkkaukseen).

Kurinpitosäännökset ehdotetaan poistettavaksi virkamieslaista. Sotilaita koskevat sotilaskurinpito- ja rangaussäännökset pystyvät luonnollisesti entisellään.

PALKE

Puolustusvoimien tehtäväkohtaisen palkkausjärjestelmän kehittämistyö on jo hyvässä vauhdissa. Sotilasammattihenkilöstön tehtävien luokitelu on tehty varsin perusteellisesti yksityisen konsultti-toimiston avustuksella. Johto-, suunnittelu- ja asiantuntijatehtävien luokitteluyökaluksi on valittu kansainvälisen taustan omaava HAY-luokitusjärjestelmä, joka on Suomessa varsin laajassa käytössä.

HAY-luokittelua ryhdytään alkuvaiheessa tekemään muuttamassa esikunnissa ja joukko-osastoissa, joista on valittu luokiteltavaan ryhmään kuuluvia tehtäviä. Opistouseseivien tehtävistä luokitukseen tulevat mukaan lähinnä komentotoimiston päällikön ja eräät toimistouseseivien tehtävät. HAY-järjestelmän erotteluvuutta kokeillaan myös eräiden koulutustehtävien osalta, jolloin opistouseseivien tehtävistä mukaan otetaan opetusupseerin ja yksikön vääpelin tehtäviä.

Kehitettävään palkkausjärjestelmään liittyvistä tulospalkkioista on rakennettu mallit Puolustusvoimien tutkimuskeskuksessa ja Kuopion asevarikossa. Näissä joukoissa tullaan myös kokeilemaan järjestelmän toimivuutta.

Palkkausjärjestelmän ke-

► hittäminen etenee myös rajavartiolaitoksessa. Potkua työlle saatiin viime kuun lopulla Rajakoululla järjestetystä seminaarista.

Palkkausjärjestelmän kehittämisestä tulee nousemaan seuraavana kahtena vuotena yhdeksi liiton edunvalvonnan tärkeimmistä kysymyksistä. Tavoitteenahan on, että tehtävien vaativuuteen perustuva palkkausjärjestelmä otettaisiin käyttöön jo vuonna 1995.

Naisten asepalvelus

Naisten vapaaehtoista asepalvelusta selvittäneen toimikunnan mietintö valmistui maaliskuun lopussa. Toimikunta esittää, että naisille avattaisiin mahdollisuus vapaaehtoiseen asepalvelukseen ja sitä kautta pääsy sotilasvirkoihin — opistoupseerin ammatti mukaan lukien.

Ehdotuksen mukaan puolustusministeriö harkitsisi, kuinka monta naista koulutukseen vuosittain otettaisiin. Koulutukseen otettavat voisivat keskeyttää aloittamansa asepalveluksen ennen sotilasvalan vannomista. Mikäli asianomainen jatkaisi palvelustaan, hän tulisi samaan asemaan kuin asevelvollinen mies (mm. kertausharjoitusvelvollisuus).

Naisten koulutus toteutettaisiin kaikilla tasoilla nykyisen koulutusjärjestelmän puitteissa mahdollisimman vähin erityisjärjestelyin.

Toimikunnan mietintö on parhaillaan laajalla lausunkierroksella. Toivottavasti palaute on myönteistä, jotta asiassa päästäisiin pian käytännön toimenpiteisiin. Puolustusvoimien edun mukaista olisi se, että rekrytointipohjaa sotilastehtäviin voitaisiin laajentaa naispuoliseen väestöön. Naiset ovat voimavara — eivät rasite.

Antti Kymäläinen
Yleissihteeri

Pohjanmaan purjehdus onnistunut

Minälaiva Pohjanmaa suuntasi tämänvuotisen koulutuspurjehduksensa Atlantille. Pohjanmaa lähti toukokuun alussa Suomenlinnasta ja palasi 29.5. samaan paikkaan.

Matkan johtajana toimi Merisotakoulun johtaja, kommodori Jukka K Pajala ja aluksen päällikkönä, komentajakapteeni Hannu Karnanta. Aluksen henkilöstön kokonaisvahvuus oli 108, joista merikadetteja 24 ja varusmiehiä 50.

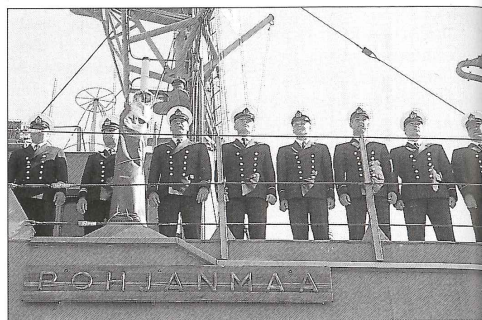
27 vuorokautta kestäneen koulutuspurjehduksen aikana oltiin merellä 20 vuorokautta. Puolentoista viikon merelläolon jälkeen alus saapui Espanjan Cadiziin hyvien sääolojen suosimana. Alus viipyi sata-massa kolme vuorokautta, jonka aikana sitä huollettiin ja henkilöstölle varattiin aikaa lepoon.

Kohtelaisuuskäyntien ja aluksen esittelyn lisäksi merikadetit järjestivät lastenkutsut Sevillan kansainvälisen koulun Suomi-luokalle.

Alus jatkoi matkaansa Atlantille Irlannin Calwayhin. Kolmen päivän ajan, parhaimmillaan 8—9 beafortin voimakkuudella puhaltanut tuuli koetteli laivaa ja sen henkilöstöä. Calwayssa alus oli 19.—22.5.

Pohjanmaan vierailu Irlannissa herätti paikallisen väestön keskuudessa suurta kiinnostusta. Alus oli avoinna yleisölle kahdesti, jolloin laivalla vieraili runsaasti ihmisiä.

Irlannin jälkeen alus suuntasi keulansa Skotlannin pohjoispuolitse Pohjan merelle. Tällä matkaosuudella testattiin aluksen asejärjestelmä kovan osamunnon.

Pohjanmaa, joka on Vaasan kaupungin kummialus, vieraili 26.—27.5. Vaasan kummikaupungissa Kielissä, Saksassa. Laivan henkilöstö osallistui Kielin kaupungin raatihuoneen torille järjestettyyn Vaasan kaupungin myyntinäyttelyyn, jonka avajaisissa miehistö nosti Suomen lipun salkoon.

Matkan päätteeksi kommodori Jukka K Pajala piti koulutustarkastuksen. Tarkastus-

sesta todettiin matkalle annetujen koulutustavoitteiden saavuttaminen. Koulutustarkastus sisältää mm. ammun-nat sukulussuhteiden harjoitukseen ja miinoitusarjoituksiin.

Koulutuspurjehduksella tututetaan aluksen henkilöstö pitkäjänteiseen laivapalvelukseen merellä ja harjaannutetaan eri henkilöstöryhmät omien koulutustavoitteittensa mukaisiin tehtäviin.

★★★★★

Laivastovierailuita

● Saksan laivaston Gepard-luokan ohjusvenet Gepard, Dachs ja Ozelot tekivät epävirallisen laivastovierailun Kotkaan 10.—14.5. Vieraillemaan osastoa johti komentajakapteeni Ernst Balduhn ja vierailulla oli mukana yhteensä 100 merisotilasta.

Vierailun isäntänä toimi Kotkan Rannikkopatteriston komentaja, eversti luutnantti Lauri Kasurinen. Vierailuohjelmassa oli tutustumiskäyntejä, ystävyysotteluita ja kiertokäyntejä.

● Venäläinen laivaston koululaiva Loga teki epävirallisen laivastovierailun Turkuun 24.—30.5. Käynti liittyi Turun ja Pietarin kaupunkien välillä solmitun ystävyyskaupunkisopimuksen 40-vuotispäivän johdosta Turussa vietettyyn Pietarin viikkoon.

Vierailun johtajana oli kommodori A Konnov ja vierailulla oli yhteensä 162 merisotilasta mukaan lukien 59 jäseninen oppilasosikotunka ja kuoro. Vierailun isäntänä toimi Saaristomeren Laivaston

komentaja, komdri Seppo Saarelius.

● Ranskan laivaston fregatti Commandant Birot vieraili Helsingissä 28.5.—2.6. Vierailun johtajana oli aluksen päällikkö, komentajakapteeni Leon Chabannes ja vierailulla oli mukana yhteensä noin 100 merisotilasta.

Vierailun isäntänä toimi Merisotakoulun korkeakouluosaston johtaja, komentaja Jukka Tarjanne. Normaaliin kohtelaisuuskäyntien lisäksi vierailuohjelmaan sisältyi kiertokäynti Helsingissä ja jalapallo-ottelu.

● Yhdysvaltain laivaston johtama jokavuotinen Itämeren alueen laivastoharjoitus (Baltic Operations, Baltops) toimeenpantiin tänä vuonna 8.—18.6. välisenä aikana.

NATO-maiden: Tanskan, Saksan ja Yhdysvaltojen lisäksi harjoituksen ensimmäiseen, ei sotilaalliseen osaan osallistui myös Suomi, Ruotsi, Puola, Liettua ja mahdollisesti Venäjä (tätä kirjoitettaessa ei tietoa). Viro, Latvia ja Norja lähettivät tarkkailijoita.

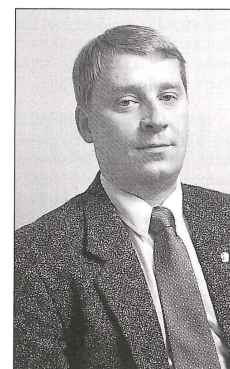
Suomesta harjoitukseen osallistui minälaiva Pohjanmaa, joka liittyi harjoitusosastoon Bornholmin saaren pohjoispuolella 9.6. Monikan-sallisessa laivasto-osastossa oli samanaikaisesti parhaimmillaan 12 alusta sekä helikoptereita ja lentokoneita. Alusosasto harjoitteli muodostelma-ajoa ja viestitystä. Erityisteemoja olivat kalastuksen valvonta, meripelastus sekä merellä tapoatutvat täydennykset.

Alusten välillä vaihdettiin päivittäin tarkkailijoita, jotka voivat seurata tapahtumia aluksilla tai osallistua itse toimintaan. Tämän lisäksi harjoitus tarjosi suomalaisille mahdollisuuden perehtyä käytännössä NATO:n merellä käyttämiin johtamistapoihin ja viestirutiineihin.

Onko merivoimilla varaa karsinoida tehtäviä?

Merivoimien luutnanttikurssi 20 päättäjäistilaisuudessa Merisotakoulun perinneaulassa huhtikuun lopussa toi Päälystölaiton tervehdyksen varapuheenjohtaja Juhani Pulkkinen.

Hän esitti huolestuneisuutensa vallitsevasta olotilasta, jossa epäillään opistoupseerin pätevyyttä hoitaa niitä tehtäviä, joihin koulutus antaisi edellytykset.

Juhani Pulkkinen

Luutnanttikurssi on tällä hetkellä opistoupseerin koulutusjärjestelmässä ylin ja vaativin kurssi, minkä opistoupseeri voi puolustusvoimissa suorittaa. Se antaa kelpoisuuden ylimpiin opistoupseerin virkoihin ja pätevyden hoitaa sitä. — Mutta antaako se kelpoisuuden hoitaa koulutusta vastaavia tehtäviä — sitä voidaan perustellusti kysyä?

Varapuheenjohtaja Pulkkinen kritisoi sitä, että tehtävään määräyksessä tuntuu joskus ratkaisevan se, mitä henkilöstöryhmää asianomainen edustaa, eikä se mitä hän taitaa tai osaa.

Kuukausi sitten merivoimissa tehtiin vähäisiä virkajärjestelyjä. Jokunen opistoupseerin virka lakkautettiin ja pari erikoisupseerin perustettiin.

— Asia on pieni, mutta sillä on suuri periaatteellinen merkitys. Näissä virkajärjestelyissä kyseenalaistettiin opistoupseerin kyky hoitaa tehtäväänsä opistoupseerina. Samalla kyseenalaistettiin taas kerran sotilaskoulutuksen merkitys esimiestehtävissä, moitti Pulkkinen ratkaisua.

Jos asiaa perustellaan palkkapoliittisilla syillä, siihen on oltava muut keinot. Ural-la eteneminen vähintään saman koulutuksen ja yhtä hyvän ammattitaidon omaavilla ei voi olla riippuvainen virkasuhteesta.

Tulosjohtaminen tulee — oletko valmis, kulunut ja loppuunkaluttu lausahdus. Se pysähdyttää kuitenkin ajattelemaan, osataanko meillä riittävästi hyödyntää omaa koulutustamme.

— Onko meidän itse luo-

mat kelpoisuusvaatimukset oikeassa suhteessa tehtävään. Osataanko meillä palkita ja hyödyntää osaamista, kysyi Pulkkinen.

— Mielestäni on aika ryhtyä syvällisesti miettimään, onko pienellä puolustushaamalla varaa karsinoina tehtävät henkilöstöryhmittäin. Voita-siinko aloittaa tehtäviin määräys periaatteella — paras mies parhaalle paikalle, esitti varapuheenjohtaja Juhani Pulkkinen.

Ei voi olla järkevää ja suunnitelmallista henkilöstön käyttöä, jos opistoupseeri vielä luutnanttikurssinkin jälkeen hoitaa lähes samantasoista tehtävää, mitä hän hoiti valmistuttuaan peruskurssilta.

Valtionhallinnossa, puolustusvoimat mukaanlukien, edetään kohti oikeudenmukaista, tehtävien vaativuuteen perustuvaa palkkausjärjestelmää. Järjestelmän käyttöön-ottoon on aikaa enää joitakin vuosia. Tässä palkkausjärjestelmässä virka ja sotilasarvo eivät enää ratkaise palkan suuruutta — sen ratkaisevat tehtävä, ammattitaito ja tulokset.

Tulosjohtamisessa palkkaus on johtamisen väline. Johtajan on saatava aikaan mahdollisimman hyvä tulos käyttämällä oikein alastaan. Tehdäänkö meillä niin? Ovako meillä opistoupseerin tehtävät oikeassa suhteessa siihen koulutukseen, mitä he ovat saaneet. Sitä sopii perustellusti kysyä, Juhani Pulkkinen painotti kysymyksiään.

Päivystäjän ja valvojan korvauksista paikallis-neuvottelu

Päälystölaiton ja rajavartiolaitoksen esikunnan kanssa on käyty yksimielisyyteen päättynyt paikallisneuvottelu. Neuvotteluohjelmassa oli Pohjois-Karjalan rajavartiolaitos syntynyt erimielisyys päivystäjän ja valvojan korvauksista 17.1.1993 annetun rajavartiolaitoksen virkamiesten työaikaopimuksen soveltamismääräysten (RVLPAK 4.3) 10 pykälän 3 momentin 2. kappaleen tulkinnasta.

Vartiosto oli tulkinut em. soveltamismääräyksen kohtaa siten, että päivystäjänä toimiva upseeri tai opistoupseeri voidaan määrätä sissikomppanian tai koulun valvojaksi myös silloin, kun varusmiesyksikössä paikalla olevien varusmiesten määrä on enemmän kuin 12. Sen sijaan päivystäjänä toimiva muu sotilasviranhaltija (esim. rajavartija) voidaan määrätä valvojaksi vain silloin, kun paikalla olevien varusmiesten lukumäärä on enintään 12. Vartiosto oli katsonut, että päivystäjällä, joka suorittaa päivystystehtäviinsä kuuluviina myös varusmiesten valvontatehtäviä, on oikeus vain päivystäjälle soveltuihin korvauksiin.

Paikallinen luottamusmies on välittömässä neuvonpidossa tulkinut soveltamismääräyksen kohtaa siten, että päivystäjänä toimiva upseeri, opistoupseeri tai muu päivystäjä voidaan määrätä valvojaksi vain silloin, kun varusmiesyksikössä paikalla olevien

lukumäärä on enintään 12. Vain tällaisissa tapauksissa päivystyspalvelusta työaikaopimuksessa sovittu korvaus kattaa myös valvojan tehtävän. Jos päivystäjä on määrätty valvojaksi, vaikka valvottavien varusmiesten lukumäärä on enemmän kuin 12, tulee päivystäjälle suorittaa lisäksi valvojan tehtävistä sovitut korvaukset.

Luottamusmies on myös viittannut siihen, ettei päivystäjänä toimivaa upseeria ja opistoupseeria voida asettaa eri asemaan muuhun päivystäjään nähden, koska olennaisista valvojan tehtävien vaatimuksista on valvottavien varusmiesten lukumäärä eikä se, kuka valvojan tehtäviä suorittaa.

Päälystölaitto toisti paikallisen luottamusmiehen kannan, että niille päivystäjille, jotka on määrätty valvojiksi, vaikka varusmiesten lukumäärä on ollut yli 12, tulee maksaa työaikaopimuksen mukaisesti sekä päivystäjän että valvojan korvaukset.

Viime vuonna käytiin neuvotteluja siitä, että onko järkevää ja tarkoituksenmukaista yhdistää joissakin tapauksissa päivystäjän ja valvojan tehtäviä. Jo silloin yksimielisesti todettiin, että valvottavien varusmiesten määrän ollessa vähäinen, ts. alle 12, voitaisiin päivystäjälle sisällyttää myös varusmiesten valvonta. Päivystäjän henkilöllisyydestä ei silloinkaan keskusteltu.

Yksimielisyyteen päätty-

neessä neuvottelussa rajavartiolaitoksen edustaja totesi, että nyt voimassa olevan työaikaopimuksen soveltamismääräyksen ao. kohta tarkoittaa sitä, että varusmiesten lukumäärän ollessa yli 12, varusmiesyksikköä varten on määrättävä erikseen virkamies valvojaksi, jolle maksetaan valvojalle sovitut korvaukset. Jos tällaisessa tapauksessa päivystäjä on määrätty valvojaksi, on päivystäjällä oikeus sekä päivystäjälle että valvojalle soveltuihin korvauksiin.

Sotilasarvoon ylentäminen

Rajavartiolaitoksen esikunta on antanut uusitun määräyksen sotilasarvoon ylentämisestä (RVLPAK 1.15). Sotilasarvoon ylentämisessä noudetaan rajavartiolaitoksesta annettua asetusta (358/92) ja sotilasarvoon ylentämisestä annettua asetusta (723/74) sekä em. määräystä.

Opistoupseerin ylentämisestä määrätään mm., että esitettäessä opistoupseeri ylennettäväksi virkaansa vastaavaan sotilasarvoon edellytetään, että hän on palvelut lähinnä alemmassa palvelusarvossa tai ylennyksensä mukaisessa sotilasarvossa vähintään kaksi vuotta.

Ylentämiset viran edellyttämää sotilasarvoa ylempään sotilasarvoon (ns. HC-ylennykset) toteutetaan RVLE:n ohjauksessa sen erikseen

Kapti Ossi Aho

määrittämien perusteiden mukaisesti. Toistaiseksi mainitut ylennykset koskevat pääasiassa opistoupseerien ylentämistä luutnantin tai yliluutnantin sotilasarvoon.

Opistoupseerin virkaan nimitetty tai opistoupseerioppilaana oleva henkilö ylennetään upseerin sotilasarvoon. Palveluksessa hän käyttää joko ylennyksensä mukaista sotilasarvoa tai virkaansa vastaavaa palvelusarvoa (RVLPAK 1.7:n mukaisesti). Sotilasestarin sotilasarvoon ylennetty opistoupseeria ei kuitenkaan ylennetä vänrikin/aliluutnantin arvoon, koska sotilasarvojärjestelmässä sotilasestari on vanhempi sotilashenkilö.

Opistoupseerikoulutukseen aikova väliaikaisena ou 5 lk:n virkaan määrätty henkilö ylennetään kersantiksi, jollei hänellä ole vähintään kersantin sotilasarvoa. Henkilö, jolla on Ahvenanmaan maakunnan kotiseutu-oikeus ja joka ei ole suorittanut varusmiespalvelusta, voidaan ylentää kersantiksi, mikäli hän on suorittanut rajavartijan tai merivartijan peruskurssin (perus-, harjoittelu- ja täydennysjakso).

Opistoupseerioppilas, jolla ei ole upseerin sotilasarvoa, ylennetään vänrikiksi/aliluutnantiksi opistoupseerin peruskurssin ensimmäisen vuosikurssin yhteiskoulutusvaiheen jälkeen.

Sotilasvirkojen ja sotilasarvojen vastaavuus

Sotilasarvoon ylentämisestä annetun määräyksen yhteydessä annettiin myös määräys sotilasvirkojen ja sotilasarvojen vastaavuudesta (RVLPAK 1.7).

Opistoupseerin virkojen vastaavuudesta sotilasarvoihin ja määrätään, että

- ou E lk:n virka vastaa kapteenia tai kapteeniluutnanttia,
- ou I lk:n virka yliluutnanttia,
- ou 2 lk:n virka luutnanttia,
- ou 3 lk:n virka sotilasmestaria,
- ou 5 lk:n virka vääpelijä tai pursimiestä.

Sotilas- ja palvelusarvojen käyttö:

- ou E lk:n tai I lk:n virkaan nimitetty henkilö käyttää sitä upseerin sotilasarvoa, johon hän on ylennetty.
- ou 2 lk:n virkaan nimitetty henkilö käyttää saamansa ylennyksen mukaisesti joko luutnantin tai yliluutnantin sotilasarvoa. Jollei häntä ole ylennetty näihin arvoihin, hän käyttää sotilasestarin palvelusarvoa.

- ou 3 lk:n virkaan nimitetty henkilö käyttää virkaansa vastaavaa palvelusarvoa. Henkilö, joka on ylennetty luutnantiksi käyttää luutnantin sotilasarvoa.

- ou 5 lk:n virkaan nimitetty henkilö, jolla on upseerin arvo, käyttää palvelusarvona virkaansa vastaavaa sotilasarvoa.

- ennen opistoupseerin peruskurssin suorittamista väliaikaisena ou 5 lk:n virassa palveleva henkilö käyttää palvelusarvona kersantin sotilasarvoa. Edellytetään, että hänet on ylennetty vähintään kersantin sotilasarvoon.

- opistoupseerin peruskurssin oppilas käyttää opistoupseerioppilaan palvelusarvoa.

Rajavartiolaitoksessa on sotilasmestareita ja eräitä poikkeuksia lukuunottamatta kaikilla vähintään PO I:n suoritaneilla opistoupseereilla vähintään vänrikin/aliluutnantin sotilasarvo. Poikkeustapaukset johtuvat henkilön koulutuksen riittämättömyydestä, terveydentilasta tai rangaistuksista, minkä takia ylennystä ei ole tehty. Opistoupseeri, jolla ei ole upseerin arvoa, käyttää ylennyksensä mukaista sotilasarvoa.

Rajavartijan ja merivartijan viroilla ei ole vastaavuutta sotilasarvoihin. Ko. virkaan nimitetty henkilö tai viran väliaikainen hoitaja (pl. ou-harjoittelija) käyttää rajavartijan/merivartijan palvelusarvoa.

Ylirajavartijan tai ylimervartijan palvelusarvoa henkilö käyttää, kun hänelle on annettu mainittu palvelusarvo.

Osallistuminen YK-koulutukseen ja -palvelukseen

YK-koulutukseen ja -palvelukseen hakeutumisesta on annettu uudistettu määräys (RVLPAK 1.113). Rauhanturvaamislaissa nojalla valtion palveluksessa olevalla henkilöllä on oikeus saada virkavapaata rauhanturvaamispalveluksen ajaksi. Periaatteena on, että rajavartiolaitoksen henkilöstöstä olisi kerrallaan YK-tehtävissä yksi upseeri, 2–3 opistoupseeria ja 3–5 rajavartijaa. Kustakin hallintoyksiköstä voidaan samanaikaisesti irrottaa pääsääntöisesti vain yksi henkilö kustakin henkilöryhmästä.

Hakeutuminen upseerin ja opistoupseerin osalta tapahtuu hallintoyksikön kautta puolustusvoimien lomakkeella SAKnto 46. Raja- ja merivartijat käyttävät reserviläisloMAKESSAAN YK-palvelukseen. Hakemukset jätetään

sen hallintoyksikön esikuntaan, missä ao. on palveluksessa.

YK-koulutusta ja -palvelusta varten annetaan joko palkallista- tai palkatonta virkavapautta. Koulutuksen ajaksi on mahdollisuus palkalliseen virkavapauteen. Varsinaisen YK-palveluksen ajalle saa palkatonta virkavapautta. Virkamies anoo itse rauhanturvamistoimintaan liittyvät virkavapautensa. RVLE:n palveluksessa virka- ja työsuhteessa olevat saavat YK-koulutuksen ajalta kiinteän palkkauksen tai säännöllisen työajan palkan. *YK-koulutusta koskevat palkalliset virkavapauudet myöntää hallintoyksikön päällikkö ja rauhanturvamistoimintaa koskevat palkattomat virkavapauudet myöntää rajavartiolaitoksen esikunta*

Rajan piirin kokous Ontolassa

Rajavartiolaitoksen opistoupseerit kokoontuivat vuotuisen kokouksen 22.—23.5.1993 Onttolaan. Kokousaihtina toimi vuoroperiaatteen mukaisesti Pohjois-Karjalan rajavartiolaitoksen Päälystöyhdystys. Kokoukseen olivat lähetäneet edustajansa lähes kaikki rajavartiolaitoksessa toimivat yhdistykset.

Rajavartiolaitoksen esikunnan tervehdyksen kokoukselle toi henkilöstöosaston apulaisosastopäällikkö, evl Martti Kukkonen. Hän selvitti meillä olevia henkilöstöön kohdistuvia suunnitelmia. Aiheina olivat mm. valtiovalan määräämät säästöt ja niiden vaikutus RVLE:n henkilöstöön, tulevat eläkeratkaisut ja mikä merkitys niillä on henkilöstön asemaan ja virkarakenteeseen, tehtäväkohtaisen palkkausjärjestelmän kehittäminen, virkojen vähennykset ja siirrot, ym. ajankohtaiset asiat.

Kokouksen lopuksi todettiin, että toimintojen muutosten ja säästöjen seuraukset eivät saa vaikeuttaa rajan vartiointia ja valvonnan tehokkuutta. Myöskin henkilöstön huomioon ottaminen kehityksen ja kehittämisen jokaisessa vaiheessa on muistettava.

Eläkekysymys ja siirtymäsäännösten soveltaminen palveluksessa oleviin oli yksi kokouksen puheaihe. Tehtäväkohtainen palkkaus kiinnosti kovasti, mutta tietoa ei ollut paljon käytettävissä. Asiaa koskeva koulutus hallintoyksiköiden ja henkilöstöjärjestöjen edustajille pidetään 25.—28.5.1993. Palataan aiheeseen seuraavassa numerossa.

Kokouksessa käsiteltiin sille osoitetut aloitteet. Niistä oli havaittavissa mielenkiintoinen suuntaus, rahaa koskevien aloitteiden sijasta työelämän laatuun liittyvät aloitteet ovat lisääntymässä. Huoli tulevaisuudesta näkyy myös tällä tavalla.

Tuleva Päälystölaiton liittovaltuuston kokous ja siellä käsiteltävä 0,2 %:n jäsenmaksun korotusesitys viritti kiivaan keskustelun. Jäsenmaksun korotus nähtiin kuitenkin pakkon sanelemaksi. Kokouksen mielipide oli, että jatkossa toiminta pitää sopeuttaa tavalla tai toisella nykyiselle jäsenmaksukertymälle. Liiton päättävien elinten kokousmenettelyn ja organisaation kehittämisen nähtiin järkeväksi. Seuraavaa liittokokousta varten avattiin keskustelu tulevista rajan edustajista liiton hallintoon, varapuheenjohtajaksi ja hallituksen jäseneksi.

Rajan piiri näkee edelleenkin oman toiminnan kehittämisen tarpeelliseksi niin rajavartiolaitoksen, muiden järjestöjen kuin oman liitonkin suuntaan.

Kokouksen lopuksi todettiin, että toimintojen muutosten ja säästöjen seuraukset eivät saa vaikeuttaa rajan vartiointia ja valvonnan tehokkuutta. Myöskin henkilöstön huomioon ottaminen kehityksen ja kehittämisen jokaisessa vaiheessa on muistettava.

Pääluottamusmies
Ossi Aho

KIINA

**HINTATAKUU
4.990 mk**

12.12.—20.12.1993

ERIKOISMATKA EVERSTI OLLI YKI-JÄRVISEN JOHDOLLA

OLYMPIA Lentomatkatoimiston, tunnetusti vakavaraisen ja luotettavan matkanjärjestäjän kulttuurimatkat Kiinaan ovat saavuttaneet suuren suosion. Tämän voivat Teille vahvistaa lukuisat tyytyväiset Kiinankävijät, jotka olivat viime helmikuussa Sotilasaikakauslehden matkalla. Olemme onnistuneet neuvottelemaan lentoyhtiön ja hotellin kanssa erikoisedot myös tähän uuteen matkaan.

Nyt Teillä on tilaisuus nähdä Peking todella edullisesti. Perusmatkaan sisältyvät FINNAIRIN suorat reittilennot (lentoaika alle 8 tuntia) Helsinki–Peking–Helsinki, lentokenttäkuljetukset Pekingissä, majoitus loistolokan GREAT WALL SHERATON-hotellissa, runsas aamiaisen hotellissa päivittäin sekä ryhmäviisumin hankinta ja lentokenttävero. Kaikki tämä vain 4.990 mk. Jos haluatte omatoimimatkan sijasta tutustua Kiinan kulttuuriin ja historiallisiin nähtävyyksiin, tarjoamme seitsemän päivän Pekingin kiertokäynti- ja retkiohjelman, johon sisältyy myös täysihoito eli aamiaisen lisäksi herkullista kiinalaista ateriaa. Olette perheinenne ja ystäväinenne tervetulleita! Kokemuksesta tiedämme, että näitä matkoja ei riitä kaikille. Siksi on varmintä mahdollisimman nopeasti tehdä päätös matkalehdöstä ja ottaa yhteys Olympiaan puh. (90) 644 033!

PERUSMATKAN OHJELMA:

1. MATKAPÄIVÄ SUNNUNTAI
Klo 19.05 lähtö Helsinki–Vantaa lento-
asemalta Finnairin suoralla lennolla Pe-
kingiin.

2. MATKAPÄIVÄ MAANANTAI
Klo 09.00 saapuminen Pekingiin. Kulje-
tus lentokentältä loistolokan GREAT
WALL SHERATON-hotelliin. Majoittumi-
nen.

3.–8. MATKAPÄIVÄ TIISTAI–SUNNUNTAI
PEKING (BEIJING)
Runsas aamiaisen hotellissa päivittäin.
Kiina on oivallinen ostospaikka. Valiko-
mat ovat uskomattomat ja hinnat edulli-
set. Tarjolla on silkkipukkeja ja valmis-
vaatteita, koristeellisia soluamale (cloison-
né)-esineitä, aitoja helmiä, luonnonsil-
kistä alusasia, yöpukuja, paitoja, huive-
ja, kashmirvillatakkia, leluja, yrtilääkkeitä,
ginsengjuurta, aitoa kiinalaista posliini-
...luetteloa voisi jatkaa loputtomiin.

9. MATKAPÄIVÄ MAANANTAI
Aamiaisen jälkeen kuljetus lentokentälle,
josta klo 11.55 Finnairin suora lento koh-
ti Suomea. Klo 14.45 saapuminen Hel-
sinkiin.

PERUSMATKAN TAKUUHINTA

Perusmatkan takuuhintaa on
vain 4.990 mk.

Lapsialennus 1000 mk (2–11 v).
Hinta on TAKUUHINTA, jossa on huomi-
oituna tämänhetkinen kelluminen.
Takuu kattaa sen, että matkan hinta ei
nouste, ja mikäli se poikkeuksellisesti ti-
lanteesta johtuen muuttuisi, on Teillä oi-
keus peruuttaa matkanne kuluilta.
Hintaan sisältyvät Finnairin suorat reitti-
lennot turistiluokassa, lentokenttäkulje-
tykset Pekingissä, majoitus mainituissa
tai vastaavassa hotellissa kahden hengen
huoneissa, runsas aamiaisen päivittäin
sekä Kiinan ryhmäviisumin hankinta ja
lentokenttävero.

Jos haluatte omatoimimatkan sijaan tu-
tustua Kiinan kulttuuriin ja historiallisiin
nähtävyyksiin, tarjoamme erittäin mielen-
kiintoisen kiertokäynti- ja retkiohjelman
aterioineen:

SEITSEMÄN PÄIVÄN RETKIOHJELMA:

MAANANTAI (2. matkapäivä)
Lounaan jälkeen tutustuminen Taivaan
temppeliin, jonne Kiinan keisarit saapu-
vat rukoukseen hyvää satoa. Päivällinen.
TIISTAI (3. matkapäivä)

Vierailu cloisonné-tehtaalla. Matka jatkuu
Ming-keisarin hautaalaan ja Kiinan
muurille. Lounas retken aikana. Päivälli-
nen.

KESKIVIIKKO (4. matkapäivä)
Aamupäivällä kohteenaamme on Kieletty
kaupunki – keisarien suljettu palatsialue.
Lounaan jälkeen käymme tekstiilimarkki-
noilla ja läheisessä Friendship Storessa.
Päivällinen, jonka jälkeen Peking-oope-
ra.

TORSTAI (5. matkapäivä)
Aamupäivällä tutustumme lamalaistemp-
peliin ja käymme mattotehtaassa. Lou-
naan jälkeen kiertokäyntiohjelma jatkuu.
Päivällinen.

PERJANTAI (6. matkapäivä)
Tutustumme pekingiläiseen arkielämään
korttelikomitean johdolla. Vierailu lasten-
tarhassa. Lounaan jälkeen pistäydymme
antiikkikadulle, jonka varrella on pieniä
liikkeitä – tarjolla on sekä antiikkiesineitä
että kalligrafiaa. Päivällinen.

LAUANTAI (7. matkapäivä)
Aamupäivällä vieraillemme pekingiläises-
sä kommuunissa. Iltapäivällä näemme Pe-
kingin eläintarhan pandat ja tutustumme
keisarilliseen Kesäpalatsiin Pekingin ul-
kopuolella. Iltaohjelmassa akrobatia-esitys.
SUNNUNTAI (8. matkapäivä)
Aamupäivällä käynti Taivaallisen rauhan
aukiolla. Lounaan jälkeen käynti jadete-
htaassa ja Yuan Long-silkkiilikeessä. Il-
lalla nautimme Pekingin ankaa-illan.

OLYMPIA
LENTOMATKATOIMISTO OY

Yrjönkatu 9
00120 Helsinki
Puhelin (90) 644 033
Lähilinja 9800-2900

RETKIOHJELMAN HINTA:

Tämän kiertokäynti- ja retkiohjelman hinta/
henkilö on vain 1.970 mk.

Kuitenkin järjestely on niin täydellinen, että
markkaakaan ei mene lisäkustannuksiin.

Hintaan sisältyvät kaikki mainitut retket ja
kiertokäynnit pääsymaksuineen suomalai-
sen matkanjohtajan opastuksella sekä täy-
sihoito eli aamiaisen lisäksi kaksi herkullis-
ta kiinalaista ateriaa päivittäin – yksi niistä
on kuuluisa Pekingin ankaa.

Matkanjärjestäjä: OLYMPIA Lentomatkatoi-
misto, Yrjönkatu 9, 00120 Helsinki. Puheli-
nin (90) 644 033. Lähilinja 9800-2900 – kau-
kopuhelut paikallispuhelun hinnalla kaikkial-
ta Suomesta. OLYMPIA Lentomatkatoi-
misto on Suomen ja Pohjoismaiden suurin
Kiinan ryhmämatkojen järjestäjä. Korkeata-
soisia matkoja Kiinaan OLYMPIA on järjes-
tänyt jo lähes 20 vuotta!

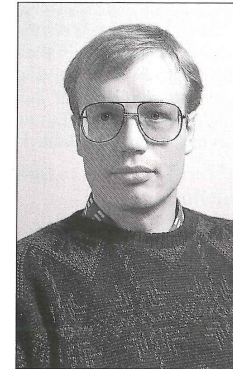
ILMOITTUVUUS JA
MAKSUSUORITUKSET
Matkalle ilmoittaudutaan OLYMPIA Lento-
matkatoimistoon esim. puhelimitse. Ilmoi-
tutumisen yhteydessä maksetaan ennak-
komaksuna 955 mk OLYMPIA Lentomat-
katoimiston tilille, johonkin seuraavista pa-
keista: SYP Hki-Erottaja 215338-3357, KOP
Hki-Aleksi 157210-30811 tai Postisiirtotil-
ille 165217. Retkiohjelman osallistujia
pyydetään lisäksi maksamaan ennakkona
100 mk. Ilman ennakkomaksuja ilmoittau-
mukset eivät ole sitovia. Maksukulttiin pyy-
detään selvästi merkitsemään osanottajan
nimen ja matkan alkamispäivämäärän. Paikat
varataan maksujärjestyksessä. Loppuerä 28
vrk ennen matkaa.

Ilmoittautuneille lähetetään n. kuukautta en-
nen matkaa nk. TOIMINTAOHJEET, joissa
on hyödyllistä tietoa matkalle valmistautu-
taessa sekä pankkisiirtolomake loppusuor-
itusta varten. Matkalla tarvitaan ulkomaan-
passi, joka on voimassa 6 kk matkan jäl-
keenkin. Pakollisia rokotuksia ei vaadita.
Matkavakuutuksia suositellaan. Matkaan
sovelletaan yleisiä seuramatkakehoja sekä
Olympian pääesittien mukaisia erityisehto-
ja, jotka ovat saatavissa OLYMPIA Lento-
matkatoimistosta, Yrjönkatu 9, 00120 Hel-
sinki. Puhelin (90) 644 033. Tämän ohjel-
man julkaisupäivä on 2.4.93.

Opistoupseerina Euroopassa

Olemme Euroopan kansalaisia – ajatus-
ko, jolla on voimaa
rikkoa kansalliset kulttuurira-
jat ja voimaa luoda yhteinen
eurooppalainen unelma?
Mutta mitä joutuvat kansalli-
set armeijat ja niiden sotilaat
maksamaan tästä unelmasta?
Vai – synnyttääkö tuo unel-
ma mahdollisuuksia?

Sain tilaisuuden osallistua
European Public Services
Committeen (STTK-J on jä-
sen) järjestämään sotilaiden
ja siviilihenkilöstön sosiaalis-
ta asemaa käsittelevään ko-
koukseen. Kokous pidettiin
maaliskuussa Veldhovenissa,
Hollannissa.

Hannu Tapanainen

Hollanti — peltojen maa

Veldhoven sijaitsee lähellä
Hollannin ja Belgian rajaa ai-
van Maatsrichtin kaupungin
läheisyydessä. Matkalla Veld-
hoveniin sain mahdollisuuden
yöpyä Amsterdammassa. Tuol-
loin eivät kaupungissa vielä
tulppaanit kukkineet, mutta
ihmisten rakkauden kukkiin
saattoi huomata katukuvassa,
kun useat kaupungissa liikkui-
vat kantoivat kukkakimppuja
kädessään.

Amsterdam on suuruus-
punti, jossa sykkee pienkau-
pungin sydän. Keskusta ei ole
kovin suuri ja vanhaa kau-
punkia ei ole pilattu suurilla
kauppakeskuksilla. Keskus-
tassa ei ole isoja ruuhkia, kos-
ka suurin osa ihmisistä ajaa
polkupyörillä. Kanavien var-
rella sijaitsevat ravintolat ja
pubit luovat oman tunnel-
mansa. Ihmiset tuntuivat pitä-
vänsä itseään peruseurooppa-
laisina ja katsovat, että Eu-
roopan nykyinen kehityksen
suunta on paljon heidän an-
siotaan.

kokousedustajista saapui-
vasta seuraavana päivänä, jo-
ten ravintola ei olisi auki,
mutta iltpala oli kuitenkin
meille järjestetty.

Sotilaiden järjestäytyminen harvinaista

Iltpalalla totesin, että lisä-
seni paikalle oli saapunut
kaksi henkilöä. Herrat esittä-
tyivät ranskankielellä olevan-
sa kotoisin Kreikasta. Valitin
huonoa ranskankielen taitoa-
ni, joten päätimme jatkaa
keskustelua englanniksi, jota
toinen herra auttavasti puhui.
Totesimme olevamme molem-
mat yhtä kaukana ja siunailim-
me sitä, että minä takia täl-
laiset kokoukset on aina jär-
jestettävä näin syrjässä.

Herrat edustivat Kreikan
valtion henkilöstöliittoa, jos-
sa ei ole jäseninä sotilaita.
Herrojen mielestä sotilaat ei-
vät Kreikassa tarvitse ammat-
tilyhdistystä, koska heillä on
muutenkin liian hyvät oltavat.
Valtio kuulemma pitää heistä
niin hyvää huolta, että taval-
linen kansa suorastaan pelkää
omaa armeijaansa. Herrat
olivat Euroopan yhteisön jä-
senenä kuitenkin sitä mieltä,
että kaikilla ihmisillä tulisi ol-
la yhtäläinen oikeus järjestä-
ytymiseen – laskivatkoan he
sotilaat ihmisiksi?

Seuraavana päivänä totesin,
että edustajat tuntuivat jakau-
tuvan kahteen suurempaan
kokonaisuuteen englantia ja
saksaa taitaviin sekä ranskaa
ja espanjaa osaaviin.

Myöhemmin kokouksessa
mielipiteetkin tuntuivat ja-
kautuvan kielialueiden mu-
kaan. Itse kokouksessa käsi-
nuihin huoneistosiipien ker-
toen samalla, että suurin osa

— Sotilas- ja siviilihenkilö-
kunnan sosiaalinen asema
Euroopassa sekä henkilöstön
oikeus järjestäytymiseen ja
— Euroopan maiden sotilas-
ja siviilihenkilökunnan työllis-
yystilanne.

Lisäksi keskusteluissa tuli-
vat esille sotilas- ja siviilihen-
kilökunnan väliset suhteet se-
kä Länsi-Euroopan unioni
(WEU).

Kokouksen ensimmäisenä
päivänä pidettiin esitelmää
seuraavista aiheista:

- Sotilas- ja siviilihenkilö-
kunnan asema Hollan-
nissa
- Sosiaalipolitiikka ja armei-
ja Euroopassa
- Hollannin sosiaalipolitiikka
- Euroopan sotilas- ja siviili-
henkilöstön tulevaisuus
- Siviili- ja sotilashenkilöstön
väliset suhteet
- Belgian armeijan henkilöstön
vähennykset

Esitelmien pohjalta käytiin
lyhyt keskustelu. Aiheiden
paikallisuvahteen takia kes-
kusteluista oli tulla paikallisten
ammattiyhdistysten ja
hallinnon edustajien välisiä
väittelyitä. Päivän päätteeksi
todettiin, että seuraavana päi-
vänä kokouksen tulisi saada
aikaan jonkinlainen päätös-
lauselma pääkysymyksissä.

Armeijoita supistetaan rajusti

Ilallispöydässä heräsi keskus-
telu kokouksen aiheista. Sa-
massa pöydässä kanssani istu-
ivat englantilaiset 60 000 jä-
senen Sotamateriaali-
suustoyntekijäliiton yleisih-
teeri Paul Noon ja Siviilihen-
kilöliiton John Clarke, saksal-
lainen 1,3 milijärsenen Valtion
henkilöstöliiton puheenjohta-

► ja Gerd Häuser (hänen liittoonsa kuuluvat myös sotilaat) sekä tanskalainen Värättyjen liiton edustaja Paul Hansen. Emme olleet tyytyväisiä päivän antiin, joten päätimme tehdä päätöslauselmaesityksen kokoukselle.

Seuraava kokouspäivä alkoi boodium keskustelulla (jokainen edustaja sai esittää asiasta oman näkemyksensä) työlisyystilanteesta ja henkilöstön vähennyssuunnitelmista. Totesin, että suomalainen henkilöstömenojen säästökampanja noudatteli yleiseurooppalaista trendiä. Tosin niissä maissa (esim. Englanti), joissa sotilaita on ollut sijoitettuna ulkomaille vähennetään henkilöstöä suuria määriä. Sotamateriaalin tuotannon vähentymisestä seuraa myös työpaikkojen menetyksiä.

Sosiaaliset ongelmat päällimmäisiä

Tässä yhteydessä on muistettava, että ammattiarmeijaa ylläpitävissä maissa sotilaiden määrä on suurempi kuin siviilihenkilöstön, joten henkilöstön vähennykset koskettavat nimenomaan sotilaita, joilla ei yleensä ole ammattiyhdistysoikeuksia. Kun vielä otetaan huomioon se, että tukikohdissa oleva sotilashenkilöstö perheineen elää täysin eristetyssä maailmassa (omat koulut, päiväkodit, ravintolat, kaupat jne.), voi vain kuvitella, millaisia sosiaalisia ongelmia yksipuoliset irtisanomiset aiheuttavat.

Venäjän edustajan puheenvuoron jälkeen syntyi saliin syvä hiljaisuus (3 milj työntöntä sotilasta erotettuna perheistään ja suuri osa ilman asuntoa). Kokous totesi välittömästi, että päätöslauselmaan oli saatava kohta, jossa veloitetaan Euroopan maiden hallituksia myötävaikutta maan Venäjän työttömien sotilaiden asemaan rauhallisen kehityksen turvaamiseksi Euroopassa.

Mikä on armeijoiden tuleva rooli?

Esitelmissä ja keskusteluissa tuli esille useasti ne syyt, jotka ovat johtaneet tähän tilanteeseen. Europarlamentin jäsenen R Chanterien ja Hollannin puolustusministeri R Teer Beek totesivat rauhanomaisen kehityksen johtavan automaattisesti sotilas- ja siviilihenkilöstön vähentämiseen ja keskusteluun armeijan roolista Euroopassa. Kokonaisuudessaan armeijan kehittämisen tapahtuisi parantamalla sotavälineistöä ja vähentämällä henkilöstöä. Armeijan olemassaolon oikeutta haettiin maailmanpoliisin tehtävistä — ekojoukkoihin.

Asevelvollisuusjärjestelmää puolustettiin osana demokraattista yhteiskuntaa ja Länsi-Euroopan Unionin kannattajat puolustivat yhteistä eurooppalaista sotilasjohtoa mahdollisuutena turvata Euroopan turvallisuus monikansallisilla tehokkailla joukoilla. Niin tai näin armeija haluttiin kuitenkin sekä esitelmien pitäjien ja kokousedustajien mukaan liittää osaksi demokraattista yhteiskuntaa.

Kokouksen päätöslauselmien mukaan sotilas- ja siviilihenkilöstöllä tulee olla oikeus yhteiskunnalliseen järjestötoimintaan ja järjestäytymiseen ammattiyhdistyksiksi. EY:llä ja WEU:lla ei ole oikeutta pitää sotilas- ja siviilihenkilöstön sosiaalista asemaa nykyisen kaltaisena. Hallitusten ja ministeriöiden tulee keskustella yhteistyönä ja käyttäen henkilöstön kanssa niistä toimista ja keinoista, joilla vaikutetaan henkilöstön sosiaaliseen asemaan. Näistäkin piti ääntä.

Kokouksessa oli edustajia 15 Euroopan maasta. Varsinaisia sotilaita kokouksessa ei montaa ollut, joten monet siviilihenkilöliittojen edustajat olivat sitä mieltä, etteivät so-

tilaat ammattiyhdistysoikeuksia tarvitse. Kahdenkeskisissä keskusteluissa totesin, että perinteet ja sotilaiden rooli yhteiskunnassa, eli joutuvatko he taistelemaan tositoimissa vai toimiiko armeija kansan keskuudessa pelotteena vai onko armeija rauhan ylläpitäjä omassa maassaan, on lähtökohta keskustelulle sotilaiden oikeuksista ja velvollisuuksista. Sotilaat ovat kuitenkin nettomaksajia Euroopan rauhanomaisessa kehityk-

sessä ja tämä kehitys ei voi olla vaikuttamatta Suomen puolustusvoimien kehitykseen.

Kotimatikalla lentokone teki vierailun Göteborgissa. Olimme lentäneet noin tunnin Amsterdamista. Hiljaisella pienellä lentoasemalla mietin, että kyllä Pohjoismaat ovat kaukana Euroopasta, ajattelpa asiaa kumpaan suuntaan tahansa.

Hannu Tapanainen

STTK-J:N JÄSENLIITOT JA JÄSENMÄÄRÄT 4.6.1993

Liitto	Valtiosektori	
Valtion Teknisten Keskusliitto VTK	19 000	
Hallintovirkailijoiden Keskusjärjestö HVK	13 900	1.6. alk.
Polisliisjärjestöjen Liitto	12 950	1.6. alk.
Maanpuolustuksen ja Turvallisuuden Ammattijärjestöt MTAJ	7 400	1.6. alk.
Postivirkamiesliitto PVL	7 350	
Korkeakoulujen ja opetusalan henkilökuntaliitto KHL	7 150	1.6. alk.
Hallintounioni HU	5 200	
Rautatievirkamiesliitto RVL	2 850	
Tutkimusväen Liitto TUTKI	2 650	1.6. alk.
Suomen Tietoliikennetekniset ST	2 500	
Teleliitto	2 500	
Terveydenhuoltoalan ammattijärjestö Tehy	1 450	1.7. alk.
Sosiaali-, terveys- ja kasvatusalojen ammattiliitto STEKA	1 400	1.6. alk.
Ulkosaalinhallinnon virkailijayhdistys UHVV	1 250	1.6. alk.
Metsäalan Toimihenkilöliitto METO	850	
Suomen Konepäällystöliitto SKL	400	
Suomen Laivanpäällystöliitto SLPL	400	
Suomen Terveydenhoitajaliitto STHL	50	
Yhteensä	89 250	

VALMET

Lentokoneteollisuus

Huolto

Kuninkaankatu 30, PL 11, 33201 Tampere
Puhelin (931) 239 444
Telefax (931) 239 543

Lentokonehuolto

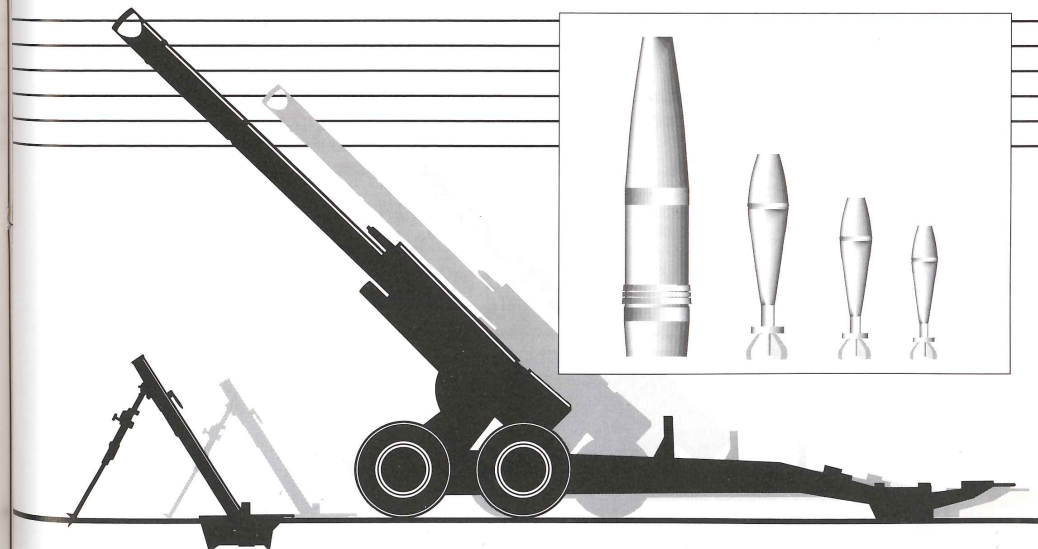
PL 51, 35601 Halli
Puhelin (942) 8291
Telefax (942) 829 303

Moottorihuolto

PL 10, 37241 Linnavuori
Puhelin (931) 417 666
Telefax (931) 417 660

VAMMAS

Laatutuotteita maanpuolustukseen

Torju henkistä lamaa.
Tule kurseille opiskelemaan ja vahvistumaan !
Varaa paikkasi syksyn kursseilta.

KURSSI AIKA PAIKKA	KOHDERYHMÄ	SISÄLTÖ	VIIM. ILM.
Lm-peruskurssi 4 pv. 7. - 10.9.1993 Kirkkonummi	luottamusmiehet varaluottamusmiehet puheenjohtajat	* ammattijärjestöjen rakenne ja toiminta * luottamusmiesjärjestelmä * lm-toiminta työpaikalla * luottamusmiehen neuvottelutaito * palvelussuhteen säännöstö * työ- ja virkaehtojen soveltaminen	6.08. -93
Lm-peruskurssi 4 pv. 30.11 - 3.12.1993 Kirkkonummi			2.11.-93
Tulosohjaus 23. -24.9.1993 Riihimäki	luottamusmiehet ja varaluottamusmiehet puheenjohtajat , yhteistoiminta- ja työsuojeluelimissä mukana olevat	* tulosohjauksen periaatteet * valtion budjettintuudistus & laskentatoimen perusteet * henkilöstön vaikutusmahdollisuudet * virastojen/laitosten kokemuksia	24.08.-93
Yhteistoimintakurssi 30.9. - 1.10.1993 Tampere	luottamusmiehet ja varalmt puheenjohtajat yt-elimissä mukana olevat	* tuloksellinen yhteistoiminta * yt-elinten toiminta * lm. ja tsv.osana yt - organisaatiota	30.08.-93
Ay -toiminnan peruskurssi 27. - 29.11.1993 Tampere	VTK-laisesta ammattiyhdis- tystoiminnasta kiinnostuneet	* ay-toiminnan perusteet * ammattijärjestöjen rakenne ja toiminta * ay-liikkeen tulevaisuus * sopimusjärjestelmät * yhdistystason toiminta * työmarkkinatilanne	26.10. -93
Psyykkinen työsuojelu 17. - 19.11.1993 Kirkkonummi	luottamusmiehet varaluottamusmiehet puheenjohtajat työsuojeluelimissä mukana olevat yt-elimissä mukana olevat	* psyykkinen toiminta ja työ * työn fyysinen ja psyykkinen kuormittavuus * työtyytyväisyyden rakentuminen * voimavarat ja rasitustekijät * työyhteisön kehittäminen	15.10. -93

Kurssien järjestämisestä vastaavat VTK ja TJS- Opintokeskus. Kurseilla on täysihoidto ja majoitus kahden hengen huoneissa. Matkat korvataan juna-/bussitaksan mukaan.

Ilmoittautumiset kirjallisesti osoitteella VTK/Kurssi-ilmoittautumiset, Pohjoisranta 4 A 24, 00170 Helsinki tai telefaxilla numeroon (90) 131 52 345. Tiedusteluihin vastaavat koulutussihteeri Tapani Kontiala, puh. (90) 131 52 310 tai Ulla Noponen (90) 131 52 307.

Kurssiaika on työnantajan kanssa solmitun ay-koulutussopimuksen mukaisesti palkallista lm-, tulosohjaus- ja yt-kursseilla sekä psyykkisen työsuojelun kursseilla.

LUOTTAMUSMIESTEN NEUVOTTELUPÄIVÄT SYKSYLLÄ 1993

PAIKKA , AIKA JA ALUE	VIIMEINEN ILM. PV.	KOHDERYHMÄ: * luottamusmiehet * varaluottamusmiehet * puheenjohtajat SISÄLTÖ: * ajankohtainen työmarkkinakatsaus * valtionhallinnon organisaatiouudistus * uusi virkamies-, työaika- ja vuosilomalaki * Sopimus- ja neuvottelujärjestelmän muutokset, perusvaltio / LTY ILMOITTAUTUMISET kirjallisesti osoitteella VTK/ Kurssi-ilmoittautumiset Pohjoisranta 4 A 24, 00170 Helsinki tai telefaxilla (90) 131 52 345. Neuvottelupäivä on ay- koulutussopimuksen mukaan palkallinen. Järjestämisestä vastaavat VTK ja TJS-Opintokeskus. Matkat korvataan juna-/bussitaksan mukaan.
KAJAANI 3.9.1993 Oulun ja Kajaanin piiri Hotelli Kajanus, Koskikatu 3	16.08.93	
VAASA 7.9.1993 Hotel Royal, Hovioikeudenpuist. 8	18.08.93	
ROVANIEMI 14.9.1993 Hotelli Polar, Valtakatu 23	20.08.93	
KUOPIO 16.9.1993 Joensuun ja Kuopion piiri Kuopion piirin rak.tsto, Sepänkatu 1	24.08.93	
TURKU 21.9.1993 Porin ja Turun piiri Turun Toimiups.kerho, Vänrikink. 4	26.08.93	
JYVÄSKYLÄ 28.9.1993 Tampereen ja Jyväskylän piiri Hotelli Primus, Taulumäentie 45	31.08.93	
MIKKELI 30.9.1993 Kouvolan ja Mikkelin piiri Hotelli Aleksandar, Porrassalmenk.9	02.09.93	
HELSINKI 5.10.1993 Helsingin - ja Hämeenlinnan piiri Sokos Hotelli Vantaa, Tikkurila as.	09.09.93	

Päällystöliiton jäsenyhdistykset

PÄÄLLYSTÖLIITON JÄRJESTÖKOULUTUS 1993

Järjestötoiminnan peruskurssi

02.—03.10.1993 Hämeenlinna viim.ilm. 27.8.93

Kurssi on tarkoitettu kaikille liiton jäsenille. Kurssilla perehdytään ay-toiminnan perusteisiin, edunvalvontajärjestelmiin ja perusyhdistystoimintaan ja sen kehittämiseen. Sen toteuttamisesta vastaavat Päällystöliitto ja TJS Opintokeskus. Hämeenlinnassa järjestettävällä kurssilla ovat etusijalla Etelä- ja Keski-Suomessa asuvat jäsenet.

Ilmoittautumiset

Kirjallisesti osoitteella VTK/Kurssi-ilmoittautumiset, Pohjoisranta 4 A 24, 00170 Helsinki tai telefaxilla numeroon (90) 131 52 345. Tiedusteluihin vastaavat Tapani Kontiala, puh. (90) 131 52 310 ja Ulla Noponen, puh. (90) 131 52 313.

On helpompi päästä perille, kun tietää mihin on matkalla.

ST-1000 PC

Uuden sukupolven harjoittelu- ja analysointilaitte.

ST-1000 PC -laitteistossa yhdistyy laserteknologia ja nykypäivän tietotekniikka. Se toimii kaikissa IBM yhteensopivissa henkilökohtaisissa tietokoneissa.

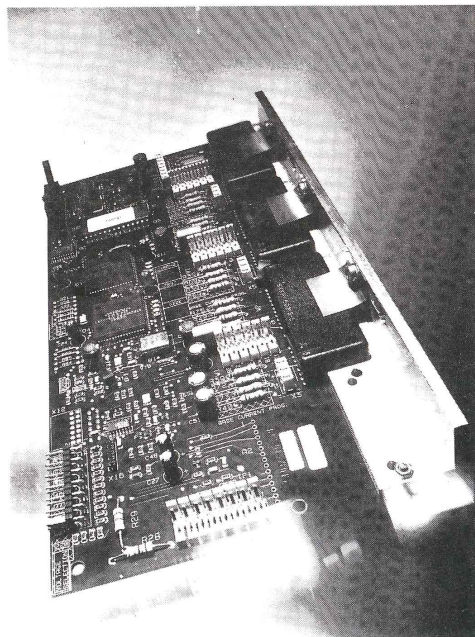
Huippuampujen käytössä jo neljällä mantereella.

OPTISEN AMMUNNAN
EDELLÄKÄVIJÄ

Noptel Oy

Teknoligiantie 2, 90570 OULU
Puh. (981) 551 4351, telefax (981) 364 101

Armeija marssii vatsallaan.

ELCOTEQ VALMISTAA ELEKTRONIIKAN RAKENNEOSIA

Elektroniikan sopimusvalmistajana Elcoteq on Pohjoismaiden suurimpia ja kokeneimpia.

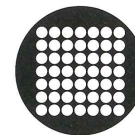
Elcoteq on yritys, jonka takana on 60-vuotiset perinteet kulutuselektroniikasta ammattielektroniikkaan.

Yritys valmistaa 400 000 tuotetta vuodessa — joko rakennneosina tai valmiiksi koottuina lopputuotteina — monille kansainvälisesti tunnetuille suuryrityksille kuin myös useille pienille laitevalmistajille.

Käytettävissämme on alan uusin teknologia, nykyaikaiset tuotantokoneet ja osaavat ihmiset — kaikki käytettävissä ilman omia investointejanne.

Valmistamaamme elektroniikkaa on mitä erilaisimmissa laatutuotteissa; makapuhelimet, taajuusmuuttajat, ompelukoneet, näyttöpäätteet, energiamittarit, henkilöhakulaitteet, moottorisahat.

Elcoteq Oy Ab
PL 47/Länsi-Louhenkatu 31
08100 Lohja
Puh. 912-1431
Telefax: 912-143 210

KULINAARI
Ravintolat

Erikoisupseerit eroaa Päälystöliitosta

Erikoisupseerit Ry. on jättänyt eroanomuksen erotukseen Päälystöliitosta 1.7.1993 alkaen. Kahdeksan ja puolen vuoden jäsenyys Päälystöliitossa alkoi vuonna 1985.

Liityimme silloiseen Toimiupseeriliittoon suurin toivein ja odotuksin. Liiton edustajat olivat taidokkaasti luvanneet hoitaa mukaan tulleiden sotilastechnikoiden ja sotilastaloudenhoitajien palvelussuhteen ehdot pikaisesti kuntoon.

Toimiupseeriliitto, myöhemmin Päälystöliitto, oli omalla tarmokkuudellaan ajanut toimi-/opistoupseeriden asioita yli 60 vuotta. Erikoisupseeriden huolet olivat pääosin samoja. Eniten poikkesivat eläkeiän ja palkkauksen muodostuminen. Yritimme "puitesuunnitelman" mukaisesti ensiksi saada sotilastaloudenhoitajat ja seuraavaksi sotilastechnikot opistoupseereiksi. Mutta — asiat eivät vain edenneet.

Taloudellisen laman läheksessä selvisi erikoisupseerijärjestelmän käytön halpuus Puolustusvoimille: teknikat ja merkonomit kouluttavat itse itsensä omilla henkilökohtaisilla opintoveloillaan opistotasoiksi. Tähän opistotasoiseen koulutukseen lisätään vielä tarvittava sotilaskoulutus ja mies on valmis palvelemaan isänmaataan vähintään 30 (35) vuotta, 60 (65) vuoden ikäiseksi!

Tähän taisivat hyttyä toiveet sotilaseläkkeestä ja opistoupseerin urasta. Ainakin erikoisupseeriden pitkämielisyys alkoi pettää: emme päässeet edes neuvotteluun sotilaseläkeyöryhmässä upseeriden ja opistoupseeriden kanssa. Olemme myös (lähes

kaikki) aliupseeri- tai toimiupseerikoulutuksen suorittaneita sotilaita. Oman peruskursin kaverit, jotka jatkoivat alitai toimiupseerina — ilman opistotasoista koulutusta — ovat jo pitkään olleet tyytyväisinä sotilaseläkkeellä!

Myös meidän vielä palveluksessa olevien erikoisupseeriden kannattaa olla tyytyväisiä. Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos tarvitsevat meidän palveluksiamme, iästämme huolimatta. Itse hankkimamme opistotasaisen koulutuksen ansiosta käyttökel- poisuutemme isänmaamme parhaaksi on siis ratkaiseva. Kurssikaverimme sen sijaan "kuluivat loppuun" 48 vuoden iässä, joutuen eläkkeelle.

Tulevaisuudessa saattaa olla todellinen lottovoittoon verrattava asia, että saa toimia arvostetussa työssä, esimiestehtävissä, samaan aikaan kun yhteiskunnassamme on pysyvästi työttömänä yli 1/2 miljoonaa suomalaista.

Valtionhallinnossa palkkoja alennetaan noin 10 % vuosivauhdilla. Näin eläke muodostuu lopulta niin pieneksi, ettei sillä saa kunnolla edes verojaan maksetuksi. Meille erikoisupseereille suunniteltu 65 vuoden eläkeikä kannattanee ymmärtää mahdollisuudeksi hankkia elantonsa jatkossakin. Onhan palkka kuitenkin vähintään 34 (40) % suurempi kuin eläke!

Kiittäen lämpimästi kaikkia opisto- ja erikoisupseereita sekä yhteistyökumppaneita ja toivotan kaikille lämmintä kesää. Toivottavasti aurinko hymyilee!

Ilkka Talka
Erikoisupseeriden puheenjohtaja

Arvoisa Erikoisupseerit ry:n jäsen

Jäsenyhdistyksesi Erikoisupseerit ry on vuosikokouksessaan 14.3.1993 päättänyt anoa Maanpuolustuksen teknisten toimihenkilöiden liitto MTTL ry:n jäsenyyttä 1.7.1993 lukien. Päättös merkitsee yhdistyksen eroamista Päälystöliitosta.

Aikaisemmin lähettämämme kirjeeseen viitaten ja tietäen, että ainakin osa Erikoisupseerit ry:n jäsenistä vieroksuivat siirtymistä MTTL:n riveihin, tarjoamme Sinulle mahdollisuutta jatkossakin kuulua Päälystöliittoon.

Mikäli haluat säilyttää jäsenyytesi Päälystöliitossa, ota yhteyttä lähimpään paikallisyhdistykseemme. Olemme suostelleet jäsenyhdistyksillemme, että halukkaat otettaisiin yhdistyksen varsinaisiksi jäseniksi.

Hyvien merkien HEDENGREN

Lauttasaarentie 50, 00200 Helsinki
Puh. 90-682 81, Telefax 90-673 019

Syksyllä paikkoja jäljellä Markovillassa

Syksyn viikot 36—52 ovat olleet jaossa. Ai- noastaan viikko 37 on täysi. Kaikille muille viikoille on vielä runsaasti tilaan.

Voit varata loma-asunnon joko kirjeitse tai puhelimitse soittamalla liiton toimistoon 90-131 52 325/Harri Ojanen.

Poikkeukselliset lomaviikot:

Viikolle 51 on lisätty yksi lomapäivä, ettei tarvitse lähteä kotiin joulupäivänä, vaan vasta ta- panina. Viikkohinta tällöin on 1400 markkaa.

Viikko 52 alkaa vastaavasti 26.12.93 ja päättyy 2.1.1994. Hinta on normaali 1200 markkaa.

Ei kun varaamaan loma-aikaa.

Tervehdimme Päälystölehteä

FUJI FINLAND OY

OY KOLSTER AB

OSUUSKUNTA
MAITO-AURA

RANNIKKOSOTILASKOTI-
YHDISTYS

OY RAUANHEIMO AB

PÄÄLYSTÖLIITTO
Pohjoisranta 4 A 23
00170 HELSINKI
Puh. 90-131 52 323

Varaus lomahuoneiston käytöstä

Varaajan nimi: _____ / Yhdistys _____

Kotiosoite: _____

Puhelin: työ _____ koti _____

Varauskohde: _____ Lomahuoneisto Markovilla _____ hengelle

Vuokra-aika: _____ Aikaisempi käyttö: v. _____

Varaaja liittynyt jäseneksi v. _____

Paikka ja päiväys: _____

Varaajan allekirjoitus: _____

Kouluttajan työn tehokkuus

Puolustusvoimien koulutusjärjestelmän taso on kansainvälisestikin verrattuna korkea. Myös ponnistukset koulutukseen kestävät vertailun kun mittarina käytetään koulutuspanoksia prosentteina bruttokansantuotteesta.

Tämä ei kuitenkaan riitä, vaan asevelvollisten koulutuksen tavoitteeksi tulee asettaa suomalaisten pääseminen "ammattitaidossa maailman huipulle". Esimerkiksi Sveitsiin ja Itävaltaan verrattuna matkaa sinne vielä on. Vaikka puolustusvoimiemme koulutusjärjestelmän perusta on hyvä, viimeiset sisunäytöt varsinkin ammatillisessa kouluttaja-koulutuksessa puuttavat.

Ei riitä, että itse uskomme koulutuksemme hyvyyteen. Myös varusmiehet ja reserviläiset on saatava siitä vakuutuneeksi. Miten sitten saadaan kouluttajiamme ammattitaito ja koulutus maailman huipulle taloudellisesti, siitä muutama näkökohta.

Työ itse edelleen parhain kouluttaja

Kouluttajan työ itse on edelleen parhain opettaja ja opiskeluun motivoija. Opistoupseereilla tämä tulisi järjestää puolustusvoimien puolesta nykyistä käytäntöä huomattavasti laajentamalla ja väljentämällä. Yleisen koulutuksen katsotaan tuottavan tietoja ja taitoja, joita voidaan hyödyntää joukko-osastojen, esikuntien ja sotilasopetuslaitosten palveluksessa.

Täydennyskoulutuksen ohjelma rakentuu omaehtoisien ja tavoitteellisen kehittämis-toiminnan ajatuksen. Periaatteisiin kuuluu, että opistoupseeria rohkaistaan etsi-

mään niitä oppimislähteitä, jotka tukevat hänen omaa opimistaan ja kasvuaan. Jokainen täydentää itse ohjelmaansa koulutuksen kuluessa.

Inhimillisen pääoman teorian mukaan koulutusta tulee laajentaa ja kehittää niin kauan kuin koulutusinvestoinnit ovat kannattavampia kuin muut tuottavuutta ja taloudellista kasvua tukevat investoinnit. Tuottavampia sijoituksia ovat investoinnit puolustusvoimien sisäiseen koulutukseen. Se on investointi ihmiseen, ammatissotilaaseen, joka tuottaa kenties parhaimman kilpailuedun muihin armeijoihin ja kansakuntiin nähden.

Koulutus ja tulot

Erityisen kiinnostuksen kohteena puolustusvoimissa on ollut koulutus ja tulot. Näiden suhde ei ole suoraviivainen. Koulutuksesta riippumattomia tekijöitä ovat mm. perhetausta, henkilön persoonalliset ominaisuudet, ikä ja työkokemus.

Selvältä kuitenkin näyttää, että

- mitä korkeampi koulutus-taso henkilöllä on, sitä nopeammin myös tulotaso nousee
- pitkään koulutetut henkilöt saavuttavat maksimitulotasonsa yleensä myöhemmin kuin vähemmän koulutusta saaneet
- koulutus on tuottava investointi yksilölle.

Koulutus- ja tuloteorian mukaan koulutuksesta hyötty eniten opistoupseeri, joka kouluttaa ja kehittää itseään tai jota koulutetaan. Tämä näkyy parempana työpaikkana ja -palkkana, haasteellisempaan tehtävään sekä elä-

misen laadun yleisenä parantamisena. Tulospalkkaus on muodostunut erääksi rationaaliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi tavaksi tarttua näihin kysymyksiin. Tulospalkkauksen muotojen ja järjestelmän kehittäminen on muodostumassa osaksi puolustusvoimien muutostyötä.

Uudet koulutustavat motivoi asevelvollista

Tämän hetken suurin ongelma lienee se, miten saada lisäystä asevelvollisten motivaatiota rauhan ajan koulutukseen. Motivaatio ei ole meillä Suomessa huono, mutta se jakautuu epätasaisesti. Ne eivät halua sotilaskoulutusta, jotka sitä tarvitsisivat. Ne reserviläiset puolestaan haluavat, joilla taidon taso on jo hyvä ennestään.

Monet kokemukset osoittavat, että vasta käytännöllä-heinen, ajanmukainen ja omaan tehtävään liittyvä koulutus motivoi. Määrärahoja pitäisikin suunnata esimerkiksi varusmieskoulutuksen sisällön kehittämiseen, jotta koulutuksesta tulisi riittävän haluttua. Määrän asemasta on korostettava koulutuksen laatua.

Samalla nykyisen Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskuksen (PvKKK) suomia mahdollisuuksia tulisi käyttää tehokkaasti hyväksi. Tällaisia ovat videot, mikrotietokoneohjelmat, satelliittit ja koko moderni elektroninen tiedonvälitysjärjestelmä.

Lisäksi varusmiesten koulutukseen pitää liittää selkeät tutkinnot. Niiden suorittaminen motivoi varusmiesaikaisen opiskelun ja antaa nuorille konkreettista hyötyä opinnoista.

Byrokratiaa vähennettävä
Puolustushallinnolla on asevelvollisten koulutukseen suunnattuja määrärahojen allokoinnissa keskeinen rooli. Sen vuoksi ei ole samantekevää, miten johtamis- ja hallintojärjestelmää kehitetään. Tällöin tulisi muistaa, että rauhan ajan joukko-osastot ja sotilasopetuslaitokset ovat opilaiteita varten ja sen tärkein resurssi opettajat ja kasvattajat. Hallinnon tehtävänä on palvella kouluttajia koulutus-työssä.

Aineellisten ja henkisten resurssien käyttöä sotilasorganisaatioissa tulee entisestään tehostaa. Tämän vuoksi tiloja, teknisiä opetusvälineitä ja opetuslaitteita, AV-laitteistoja sekä taulu- ja maalilaitteita, kouluttajaresursseja sekä opimateriaalia tulee voida käyttää sekä varusmiesten koulutukseen että työssä olevien reserviläisten koulutukseen. Päivällä opiskelisivat sotaväen asioita varusmiehet, iltaisin ja viikonloppuisin reserviläiset.

Hallinnon hajauttaminen reserviläiskoulutukseen (vapaaehtoiset maanpuolustus-kurssit ja varusmieskoulutuksen vaikeuttaa resurssien käytön optimointia. Siksi reserviläiskoulutuskysymyksiä tulisi hoitaa linjaorganisaatiossa yhdessä varusmieskoulutuksen kanssa.

Koulutuksen tuettava yhteiskuntaa

Yhdentyvässä maailmassa ja kovassa kansainvälisessä kilpailussa meidän on pystyttävä tuottamaan entistä parempia tuotteita entistä halvemmalla. Tämä on mahdollista silloin, kun rauhan ajan koulutusjärjestelmämme kouluttaa mahdollisimman hyviä ammattimiehiä ja - naisia kaikille tasoille. Puolustusvoimien koulutuspolitiikan on kuitenkin tuettava osaltaan tätä tavoitetta.

Kilpailukykyistä koulutusta tarjoamalla ja yhteiskun-

nalliseen työnjakoon osallistamalla puolustusvoimat parantaa työllisyyttä, elämisen laatua, turvallisuutta. Tämän myönteisen kehityksen tärkeät osatekijät ovat osaaminen ja

luovuus. Ne ovat rajattomia voimavaroja, joissa on asevelvollisuusarjemme valit myös tulevaisuudessa.

Tapio Piha

Puolustusvoimien 75-vuotisjuhlavuosi huipentui

Puolustusvoimien tasavuotisjuhlien suurimmat tapahtumat ovat perinteisesti keskittyneet Hämeenlinnaan. Niin nytkin kuin puolustusvoimat viettivät 75-vuotisjuhliaan. Valtakunnallinen paraati ja puolustusvoimien juhlanäytely pidettiin tässä perinnerikkaassa varuskuntakaupungissa.

Puolustusvoimien 75-vuotisjuhlaparaati pidettiin 4.6. Hämeenlinnassa kaupungin läpi kulkevalla moottoritillä. Lippujuhlan päivänä järjestetty paraatikatselemus oli klo 11.00 ja noin puoli tuntia kestänyt ohimarssi alkoi klo 11.45.

Paraatin vastaanotti tasavallan presidentti Mauno Koivisto ja hän piti myös paraatipuheen. Paraatijoukkoja komensi Läntisen Maanpuolustusalueen komentaja, kenraaliluutnantti Ilkka Ranta. Kenttähartauden piti kenttäpiispa Jorma Laulaja.

Paraatijoukkojen kokonaisvahvuus oli noin 2 000 miestä. Ajoneuvoja paraatiin osallistui noin 200. Ilmavoimien suorittamaan ylilentoon osallistui 20 lentokonetta ja neljä helikopteria.

Meri- ja ilmavoimien tilaisuudet

Valtakunnallisen paraatin ylilennon ohella ilmavoimat järjesti 4.6. oman juhlatapahtumansa Karjalan Lennotossa Rissalassa. Yleisöllä oli mahdollisuus nähdä klo 10.00—14.00 ilmavoimien lentokalustoa niin maassa kuin ilmassakin. Lisäksi paikalla esiteltiin ase- ja maakalustoa sekä koulutusta. Tilaisuuden sotilaalliset rytmit puhalsi Ilmavoimien Soittokunta.

Merivoimien lippukomppania osallistui valtakunnalliseen paraatiin. Muut puolustushaaran juhlatapahtumat keskittyivät Turkuun. Aurajoella klo 8.00 tapahtuneessa juhlaallisessa lipunnostossa olivat paikalla miinalaiva Uusimaa, tykkivene Karjala, Helsinki- ja Tuima-luokan ohjusveneitä, heräteraivaajia ja miinalautta.

Lipunnoston jälkeen merivoimien komentaja, kontra-amiraali Sakari Visa suoritti katselmuksen. Saaristomeren komentaja, kommodori Seppo Sarelius laski seppeleen mereen siunattujen muistomerkille, Naantalista ristille.

Monipuolinen juhlanäytely

Puolustusvoimien 75-vuotisjuhlanäytely järjestettiin Hämeenlinnassa Linnan kasarmin alueella 4.—13.6. Näyttelyn teemana oli tällä kertaa "Kehittyvät puolustusvoimat". Viisi vuotta sitten järjestetty juhlanäytely kiinnosti kansalaisia kovasti ke-
rätien noin 80 000 vierasta.

"Kehittyvät puolustusvoimat" -näyttelyn tavoitteena on antaa yleisölle monipuolista ja havainnollista tietoa maanpuolustuksesta. Esillä oli kaikkien puolustushaarojen ja aselajien uusinta kalustoa, johon yleisö voi ottaa myös omakohtaista tuntumaa.

Päällystöliitto tiedottaa

Toimihenkilöiden vastuualueajat

Järjestösihteeri Juha Moisio erottaa liiton palveluksessa noudatetaan liittokokoukseen asti sijaisuusmääräyksiä, jotka on julkaistu vuoden ensimmäisessä numerossa.

Tällä hetkellä Moisoin tehtävistä hoitaa

— tiedotussihteeri:

- palkitsemis-, merkkipäivä- ja huomionosoitukset sekä ansiomerkkiasiat,
- liiton tilaisuuksien järjestelyt ja

— taloussihteeri:

- jäsenpalvelu (mm. Markovilla-asiat)
- vakuutusasiat ja
- Ay-lomatoiminta

HUOM! Osoitteenmuutokset pyydetään ilmoittamaan toimistosihteeri Pirkko Juslinille, puh. (90) 131 52 314.

Liittokokous Maanpuolustusopistolla

Päällystöliiton liittokokous pidetään lokakuun 7—8. päivinä 1993 Maanpuolustusopistolla Lappeenrannassa.

Kokousjärjestelyt ovat hyvässä käynnissä. Kokouksutsu ja muu materiaali lähetetään elokuun lopulla jäsenyhdistyksille.

Liittokokouksen avajaistilaisuus pidetään MPO:n Vöyrinsalissa ja se alkaa 7.10. klo 10.00. Kokouspäivä päätty illalla pidettävään veljesillalliseen. Kokoukseen on kutsuttu myös pohjoismaisten veljesjärjestöjen puheenjohtajat. Veljesillallisenä palkitaan liiton ansiomitali soljen kera saaneet.

Seuraavana päivänä jatketaan liittokokoustyöskentelyä aika klo 14.30 saakka.

Majoitus tapahtuu rakennus "Kersantissa" ja "Väepe-lissä".

Liiton palkitsemismenettely

Jäsenyhdistyksiä muistutetaan siitä, että liiton ansiomerkillä, -mitalilla, ja -mitali soljen kera tehtävät esitykset tulee olla liiton toimistossa elokuun puolivälin mennessä.

Päällystökaleri 1994

Liiton kaleri on ensi vuonna totutun mallinen. Sen kansiväri on tällä kertaa sininen.

Kalenterin toimitusaika viivästyy hieman viimevuotisesta, koska siihen lisätään lokakuun liittokokouksessa päätettävät uudet tiedot.

TATTOO '93 sotilasmusiikkikiertue

Sotilasmusiikkia kuudella paikkakunnalla

Tapahtumat pidetään Kouvolan (15.9.), Oulun (21.9.), Joensuun (22.9.) ja Tampereen (28.9.) jäähallissa sekä Turun Typhoonissa (29.9.). Kiertueen päätöstapahtuma järjestetään Helsingin jäähallissa perjantaina 1.10.

Odotettavissa on täysin uudenlainen ja ennenkokematon jäähallitapahtuma, jossa maamme historiaa kuvataan musiikillisin keinoin sekä esiintymislavalla että areenalla. Kaartin Soittokunnan ja Puolustusvoimien Varusmiessoittokunnan kuviomarsesityksien, tanssityttöjen, yli 80 miehen konserttisoittokunnan, solistien, kuoron ja varusmiesten esitykset etenevät katkeamattomana musiikkimarana päätyn mahtavaan yhteisesitykseen.

Kuviomarsesitykset, konsertti- ja pienyhtyeet, solistit, tanssityöt, valoshow ja erilaiset teatteriefektit luovat esityksistä ainutlaatuisia. Myös perinteiset liput, signaalitorvet ja rummut ovat näkyvästi esillä.

Kansainvälinen esiintymismuoto

TATTOO-iltasoitto (Tap toe = "sulje oluttynnyrin korkki") periytyy varuskuntakaupungeissa soitetuista signaaleista joilla kutsuttiin sotilaat kasarmille. Myöhemmin nimeä on käytetty sotilastaitoja esittävistä näytöksistä. Vähitellen soittokuntien esitykset kuviomarsseineen muo-vasivat tannoista musiikillisen massatapahtuman ja shown, jota erilaiset visuaaliset elementit tukevat.

TATTOO '93 tavoitteena on tuoda puolustusvoimia ja sotilassoittokuntia esille tuottamalla näyttävä sekä taiteellisesti korkeatasoinen koko perheen sotilasmusiikkitapahtuma.

Tatoot ovat kansainvälisesti saavuttaneet suuren suosion ja keränneet suuria katsojamääriä (Swedish Army Tattoo, Royal Tournament, Edinburgh Tattoo jne.). Tatoo on saapunut myös Suomeen ja saavuttanut heti lämpimän vastaanoton värikkäänä ja vauhdikkaana koko perheen tapahtumana. Viimekesäinen Hamina Tatoo keräsi jokaiseen näytökseen salin täyteen.

Tuotolla tuetaan maanpuolustustyötä

Maanpuolustus- ja reserviläisjärjestöt osallistuvat markkinointiin ja lipunmyyntiin ja kartuttavat myyntipalkkiolla näin oman toimintansa rahoitusta. Lipunmyynti aloitetaan elokuun alussa. Lippuja kuitenkin myydään ennakoon yrityksille ja yhteisöille. Lippujen hinnat ovat 75 ja 50 markkaa sekä seisomapaikat 40 markkaa. Konsertin tuotto lahjoitetaan Sotainvalidien veljesliiton syyskeräykseen.

Kaikki sotilassoittajat "tulessa"

Kiertueella nähdään sekä paikallista väriä että valtakunnalliset edustussoittokunnat.

Kaartin Soittokunta Helsingistä, Puolustusvoimien Varusmiessoittokunta Haminaasta ja kaksitoistamiehinen ammattisoittajista koottu rumpuosasto sekä solistit kiertävät kaikki tapahtumat. Paikallista sotilassoittokunnista täydennettynä reserviläissoittajilla muodostetaan 80—90 miehen konserttisoittokunta, joka koostuu paikkakunnittain seuraavista soittokunnista.

Kouvolassa soittavat Savon Sotilassoittokunta Mikkelistä, Rakuunasoittokunta Lappeenrannasta, Ilmavoimien Soittokunta Tikkakoskelta, Sotilasmusiikkikoulu Lahdesta sekä reserviläis- ja kiltasoittajat Kouvolasta.

Oulussa esiintyvät Pohjan Sotilassoittokunta Oulusta, Lapin Sotilassoittokunta Ro-

vaniemeltä, Kainuun Sotilassoittokunta Kajaanista, Pohjanmaan Sotilassoittokunta Vaasasta sekä reserviläis- ja kiltasoittajat Oulusta.

Joensuussa nähdään Karjalan Sotilassoittokunta Kontiolahdelta, Savon Sotilassoittokunta Mikkelistä, Pohjan Sotilassoittokunta Oulusta, Kainuun Sotilassoittokunta Kajaanista, Ilmavoimien Soittokunta Tikkakoskelta sekä reserviläissoittajia Joensuun alueelta.

Tampereella, Turussa ja Helsingissä esiintyvät Panssarisoittokunta Hämeenlinnasta, Uudenmaan Sotilassoittokunta Tammisaaresta, Satakunnan Sotilassoittokunta Niinisalosta, Laivaston Soittokunta Turusta, Sotilasmusiikkikoulu Lahdesta sekä reserviläis- ja kiltasoittajia soittokuntien kotipaikkakunnilta.

Sotilassoittajat marssivat ja soittavat konserttien lopussa n. 180 miehenä massasoittokuntana.

1500 kuorolaista myös kertaamassa

Jokaiseen TATTOO '93 tapahtumaan muodostetaan paikallisista ja lähialueiden kuoroista 250—350 miehen reserviläiskuoro. Kuorot esittävät soittokuntien kanssa mm. Sillanpään marssilaulun ja Finlandian.

TATTOO '93 tapahtuman järjestelyistä vastaa Pääesikunnan tiedotusosasto projektin johtajana everstiluutnantti Pekka Majuri (161 2420), järjestelypäälikkö yliluutnantti Markku Toivonen (161 2423) ja Kaartin Soittokunnasta ohjelmapäällikkö musikkilyluutnantti Raine Ampuja (161 6001).

Helsingin Päälylystö 75-vuotias

Nyt 75-vuotisjuhlansa viettävä Helsingin Päälylystö ry:n edeltäjän Suomen Valkoisen Kaartin aliupseeriklubin synty on osa tätä itsenäisen Suomen historian alkutaipaletta. Sen perustaminen liittyy kiinteästi puolustusvoimien syntyyn, perustivathan aliupseeriklubin vapaussodan taistelutantereilta vasta palanneet Pohjois- ja Etelä-Pohjanmaan sekä Vaasan suojaluskuntalaiset, joista oli juuri muodostettu yksi itsenäisen Suomen armeijan joukko-osasto, Suomen Valkoinen Kaarti.

Näillä sanoilla kuvasi Reservin Aliupseerien Liiton puheenjohtaja ja eduskunnan varapuhemies **Mikko Pesälä** puhuessaan Helsingin Päälylystön alkutaivalta yhdistyksen juhlaillallisella. Valitettavasti hän itse oli estynyt saapumasta paikalle äkillisen sairauden takia.

Juhlapäivän ohjelmaa

Yhdistyksen virallinen vuosi-päivä on 24.5., mutta sitä vietettiin lauantaina 29.5.93. Juhlapäivä alkoi aamupäivällä seppeleen laskulla Hietaniemen sankariristille ja marsalkka **Mannerheimin** hautapaikalle sekä yhdistyksen kunniajäsenen, **Eemeli Mäkelän** haudalle.

Puolen päivän aikaan oli juhlavastaaotto hotelli Inter-Continentalissa, jossa tervehdyksen esitti yhdistyksen sihteerin, luutnantti **Rauno Pennanen** toimiessa ohjaajana 29 yhteisöä ja 40 edustajaa. Edustettuina olivat niin pääesikunta ja rajavartiolaitos, VTK ja Päälylystölaitos kuin moninaiset muut järjestöt aina erilaisiin sidosryhmiin asti.

Päälylystölaiton tervehdyksen esittivät puheenjohtaja Pentti Järvinen ja yleissihteri Antti Kymäläinen.

Helsingin Toimiupseerien Naiset ry:n tervehdyksen toivat pj. Rauha Hannikainen ja Hilja Anttila.

Yhdistyksen edustajat, pj. Risto Kuusela, vpj. Arto Penttinen ja siht. Rauno Pennanen laskivat seppeleen Hietaniemen sankariristille ja Marskin paikalle.

Juhlapäivä huipentui hotellin Ballroomissa järjestettyyn iltajuhlaan, jonne oli päivätalouden osanottajien lisäksi kutsuttu runsaasti vaikutusvaltaisia vieraita, ansioituneita evp-jäseniä ja muita yhdistyksen jäseniä. Suuresta joukosta erottuivat mm. vääpeli evp **Kalevi Lehmonen** ja sotilasmestari evp, asessori **Vilho Junttila**.

Yhdistyksen puheenjohtajan, luutnantti **Risto Kuuselan** pitämän tervetuliaispuheen jälkeen Kaartin Seitsikko esitti vaskimusiikkia vääpeli **Lassi Ikäheimon** johdolla.

Edellä mainitun esteen johdosta varapuhemies **Mikko Pesälän** puheen luki yhdistyksen varapuheenjohtaja, luutnantti **Arto Penttinen**. Taiteilija **Marjo Korkeamäen** esittämän hanurimusiikkituokion jälkeen nautittiin juhlaillallinen. Loppuilla sujuikin parkeilla **Seppo Sädevuon** trion vauhdittamana.

Juhlapäivän ohjelma oli mieleenpainuva ja hyvin järjestetty. Sitä voivat yhdistyksen jäsenet ja muut verestä vielä vuosienkin päästä, sillä kaikki tapahtumat taltiointiin videolle.

Otteita juhlapuheesta

Seuraavassa otteita varapuhemies **Mikko Pesälän** juhlapuheesta:

"Aliupseeriklubi ja sen seuraajan Helsingin Aliupseeriyhdistyksen sekä toisaalta vastaisenäistynyt Suomen tasavallasta marssivat jatkossakin samaa tahtia. Itsenäisyytemme alkuvuodet olivat nopean kasvun aikaa niin taloudellisesti kuin yhteiskunnallisellakin alalla.

Samaan aikaan myös aliupseeriklubin toiminta laajeni nopeasti. Kauaa ei pitäydytty pelkässä ruokala- ja ravintolatoiminnassa, vaan mukaan kuvaan tuli pian myös monenlainen huvitoiminta, järjestettiin myyjäisiä, tanssiaisia ja muita sosiaalisuontoisia tapahtumia.

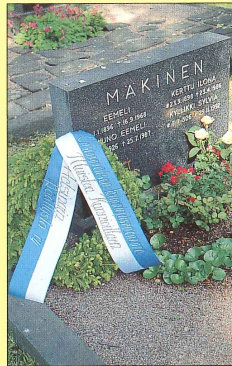
Syksy 1939 muutti tämän kaiken. Tämä toinen itsenäisyystaistelumme pysäytti myös aliupseeriklubin toiminnan, kun Suomen Valkoisen Kaartin aliupseerit marssivat muiden mukana "sinne jonnekin". Muodollisesti aliupseeriklubin toiminta päättyi keväällä 1940, kun rauhansopimuksen mukaisesti sen emoyksikkö, Suomen Valkoisen Kaarti lakkautettiin joukko-osastona.

Mutta kuten niin usein ennenkin, henki ja perinteet eivät kuolleet instituutioiden myötä. Näin oli myös aliupseeriklubin kohdalla, jo vuoden 1945 keväällä klubin toimintaa jatkamaan perustettiin Helsingin Alipäälystökerho.

Helsingin Alipäälystökerhon toiminta laajeni aivan uudelle sektorille, kun kerho liittyi 1955 Virkamiesliittoon. Tämä on hyvä esimerkki suomalaisen yhteiskunnan kehityksestä vuoden 1918 jälkeen.

Helsingin Päälystö ry:n toiminta nykyään jakautuu pitkälti kolmeen sektoriin. Perinteistä toimintaa edustavat kerho- ja muu yhdistystoiminta. Kolmantena pääsektorina on ammattiyhdistystoiminta ja sen kautta jatkuva edunvalvonta.

Edunvalvonta onkin nykyisin taloudellisin aikoina erityisen tärkeä mille tahansa ammattiryhmälle ja aivan erityisesti puolustusvoimien henkilökunnalle. Kaikki me olemme tyrmistyneinä seuranneet puolustusvoimien kohdistuneita toimenpiteitä laajempia säästöohjelmia.

...yhdistyksen kunniajäsen, Eemeli Mäkinen haudalle.

Iltajuhlassa oli myös vääpeli evp Kalevi Lehmonen, joka vammautui v. -84 työssään.

Kaartin Seitsikko esitti bravuurinumeroita vääpeli Lassi Ikäheimon johdolla.

Juhlailallinen päättyi tanssiaisiin. Parketilla nähtiin liiton kunniajäsen, asessori Vilho Junttila Ester-rouvansa kanssa.

Puolustusvoimiin kohdistuvat säästöohjelmat ovat menneet liian pitkälle. Kukaan ei voi väittää kohtuullisiksi säästöjä, jotka merkitsevät varus-

kuntien sulkemista, siviilihenkilöstön irtisanomisia ja kantahenkilöstön pakkolomaa sekä palkanleikkauksia.

Meidän edessämme ei ole

kuin yksi vaihtoehto. Puolustusvoimien, sen siviili- ja sotilashenkilöstön sekä toisaalta reserviläis- ja muiden maanpuolustusjärjestöjen on yhdessä käynnistettävä "puolustustaistelu" kohtuuttomien säästöohjelmien torjumiseksi ja puolustuskykymme säilyttämiseksi edes likipitään nykyisellä tasolla.

Yhteistyö on pelkästään luonnollista, sillä me teemme kaikki työtä saman ajatuksen innoittamana. Meitä ajaa eteenpäin halu vaalia isänsä koskemattomuutta ja itsenäisyyttä. Halu puolustaa arvoja, joita vanhemmamme ja isovanhemmamme puolustivat ase kädessä ja, joista he maksoivat kovan hinnan. Varmistakaamme yhdessä, että heidän antamansa uhri ei valu hukkaan."

Teksti ja kuvat
Teuvo Joronen

Helsingin Päälystö ry kiittää vuosijuhlapäivän tilaisuuksien onnistumisesta seuraavia yhteisöjä ja yksityisiä henkilöitä:

Hotelli Inter-Continental
Ravintola J.F.F. Kettunen
Kaartin Pataljoona
Kristina Cruises
Päälystölehti
Päälystöliitto ry
Sinebrychoff Oy Ab
STTK-lehti
Tallink Finland Oy
Valtion Tekninen -lehti
Vaskiseitsikko
Viking Line

Tauno Hannikainen
Markku Helle
Helvi ja Aarne Hokkanen
Heikki Juudin
Toivo Kausala
Pentti Kinnari
Risto Kuusela
Leo Liikka
Jukka Palm
Rauno Pennanen
Raimo Toveri
Jorma Vesterinen
Mari ja Olli J Vuoristo

Oulun evp-osaston 25-vuotisjuhla

Oulun Päälystöyhdistyksen evp-osasto juhlisti 25-vuotisaialtaan iltajuhalla 24.4.1993. Evp-osasto on perustettu 24.2.1968.

Iltajuhlaan osallistui n. 80 henkilöä, joista luonnollisesti suurin osa oli Oulusta tai lähikunnista, mutta ilahduttavasti osallistujia oli myös Oulaisista ja Kemimaasta. Kaikkiaan osastossa on jäseniä noin satavisikymmentä.

Kapteeni evp Teo Sorri pitämässä juhlapuhetta.

Tervetuliaispuheessaan osaston puheenjohtaja kapt evp **Matti Pekkala** kertoi osaston syntyvaiheista, tämän päivän toiminnasta sekä tulevaisuuden toimintasuunnitelmista. 24.2.1968 kutsui sotimest evp **Heikki Väisänen** Oulun Aliupseerikerholle reserviin siirtyneitä aliupseereita osaston perustavaan kokoukseen. Kutsuun vastasi kaikkiaan 26 henkilöä, joista kaksi oli pääkerhon edustajaa. Heikki Väisänen on sama mies, joka on sanoittanut Päälystöliiton kunniamarssin. Hän toimi myös evp-osaston ensimmäisenä puheenjohtajana.

Osaston eräänä keskeisenä toimintamuotona on aina ollut ylläpitää ja kehittää jäsenten välistä yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Tämä toteutuu yhteisillä rokkalounailla, erilaisilla retkillä ja tutustumismatkoilla eri kohteisiin. Lisäksi jäsenten merkkipäivänsä muistetaan tervehdyksillä ja esim. osaston standaarilla, pakkikellolla tai muulla sopivalla lahjalla. Samoin jäsenten tultua kutsutuksi viimeiseen iltahuutoon häntä käydään saattamassa viimeiselle matkalle. Tulevaisuuden toiminta tulee ole-

maan pääosin edelläkuvatuskaltaista. Uutena toimintamuotona on suunnitelmassa lisätä yhteistoimintaa sotimeste veteraanien kanssa.

Juhlpuheen piti yhdistyksen puheenjohtajana toiminut kapt evp **Teo Sorri**. Hän käsitteli puheessaan muutamalla sanalla Oulun Aliupseerikunnan muodostumista heti sotien jälkeen. Silloinhan Ouluun palasi ja jäi joukkoja suoraan Lapin sodasta. Aliupseerikunnan jäsenet olivat kotoisin eri puolilta Suomea, mikä osaltaan lisäsi tarvetta kokoontua oman ammattikunnan edustajien kanssa. Toisaalta 1940, -50 ja -60-luvulla jäi runsaasti aliupseereita eläkkeelle. Tämä luonnollisesti lisäsi evp-osaston perustamistarvetta — olihan palvelus- ja ystävyssiteet edelleen varuskunnassa.

Reserviin jääneellä oli alus hankala pitää yhteyttä palveluksessaan oleviin koska joskus kerholle pääsi vain päävartion kautta — saatettuna. Tämä ongelma poistui 1960-luvulla kun reserviin jääneet kutsuttiin kerhon toimesta sen ainaissäseneksi.

Teo Sorri muisteli myös urheilusavutuksia todeten Oulusta olleen vuosien aikana

useita henkilöitä sekä liittomme karkipaikoilla että SM-tason kilpailijoina. Hän kertoi oman palvelusuransa alussa saaneensa vanhemmilta aliupseereilta arvokkaita oppeja. Eräänä hauskana yksityiskohdasta hän kertoi kuinka kokenut asemestari korjasi hänelle Maxim-konekiväärin ampuamukuntoiseksi kopauttamalla sen piippua koivun kylkeen.

Puheessaan hän käsitteli myös kuinka 1950-luvun alussa oululaiset aliupseerit yhdessä Oulun Upseerikerhon kanssa toimivat liike-elämässä. Silloin yhteisyrityksenä on perustettu Kasarmin Kauppayhtiö. Oulun Aliupseerikerho sain sen liikevoitosta varoja toimintaansa. Edelleen puheessaan hän käsitteli 1960-luvulla Aliupseeriliiton tekemiä esityksiä koulutusjärjestelystä ja virkaehtosopimuksesta, virkaehtosopimuksen sekä luottamusmiesorganisaation mukanaan tuomista muutoksista. Se kuinka ne ovat parantaneet nykyisen opistoupseerin asemaa hän ei ryhtynyt arvaillemaan. Kuitenkin hän lainasi erään opistoupseerin lausumaa, jonka mukaan ammattikunnan virkarakenne ja sen myötä palkkaus sekä yleinen arvostus ovat parantuneet.

Lopuksi Teo Sorri painotti hyvien suhteiden ja yhteistyön merkitystä eri yhteisöjen kanssa. Yhteistyöllä saadaan ja annetaan henkistä voimaa joten säilykseen ja kasvukoon yhteistyö eri järjestöjen kanssa.

Kokonaisuutena mieluinen ja miellyttävä illanvietto jatkui sunnuntain puolelle keskustellen ja tanssien.

Pekka Reentlä

Päällystön Naisten Liitolla juhnavuosi

Päällystön Naisten Liitto ry. viettää tänä vuonna perinteisiä Kesäpäiviään Lappeenrannassa. Tapahtumalla on kuitenkin tällä kertaa aivan erityinen merkityksensä. Liitto on koonnut opistoupseereiden elämäkumppaneita yhteisten asioiden äärelle jo 45 vuoden ajan ja tämän vuoksi Kesäpäivät on myös juhlan aikaa.

Liiton toimintakertomus viime vuodelta toteaa, että PNL:llä on jäsenyhdistyksiä kaikkiaan 37 ja näistä yksittäisiä jäseniä 2429, Helsingistä Sodankylään.

Pansiossa pidetty liittokokous valitsi tänä vuonna ensimmäisen kerran liiton hallituksen jäsenet alueittain sovittun paikkajaon mukaisesti. Hallituksen paikkamäärä kullakin alueella määräytyy alueella olevan jäsenmäärän mukaan. Hallituksen jäsenmäärä pieneni samalla neljästätoista kahteentoista.

Raili Rissanen Luonetjärven Toimintupseerien Naiset ry:stä jatkaa edelleenkin liiton puheenjohtajana. Sihteerin tehtäviä hoitaa Soile Koskinen Santahaminasta ja rahastonhoitajana toimii Saara Koskinen Riihimäeltä. Liiton varapuheenjohtajaksi valittiin Marja-Liisa Korhonen Kajaaniasta.

Liiton toimintasuunnitelmaan on kirjattu perinteisen virkistysloman lisäksi uudet kuntoloma ja terveysloma, joille liitto välittää osallistujia.

Yhdistysten ja liiton toimintaa aiotaan vauhdittaa jäsenhankintakilpailulla sekä kirjoituskilpailulla. Tärkein tapahtuma kuluvana vuonna on kuitenkin Kesäpäivät ja 45-vuotisjuhlat, jotka pidetään 12.—13.6. Tulopäivän ohjelmaan kuuluu tutustuminen Maanpuolustusopistoon sekä Lappeenrannan kaupunkiin, mm. Linnoitukseen, jossa on Suomen vanhin ortodoksinen kirkko.

Liiton 45-vuotisjuhla aloitetaan hotelli Lappeessa samana iltana klo 19.

Sunnuntaina voivat Kesäpäivien viettäjät osallistua jumalanpalvelukseen Lappeenrannan kirkossa. Sunnuntain ohjelmaan kuuluu myös risteily Saimaan kanavalle.

Kesäpäivien vietto aloitetaan lauantaina yhteisellä ruokailulla Rakuunaruokalassa klo 11 ja päätetään risteilyn

Naisten Liiton Pansiossa valittu uusi hallitus.

jälkeen sunnuntaina ruokailuun samassa paikassa klo 15.

Leena Hämäläinen

KURSSIJUHLA LAPISSA 1995

Kesälomamatka Lappiin kesä-heinäkuun vaihteessa 1995.

Välittäkää tietoa jo reserviin siirtyneille kurssiveljille. Tarkempi kokouskutsu tulee lehteen vuoden 1994 lopulla. TULKAA LAPHIN LUSTHIIN PITHON.

Sodankylästä Veijo Laine

orinuste Atlas
Rajakatu 1 A 15100 LAHTI, (918) 826 934
PERUSTETTU v. 1916

JOUSI PAITA
juhlaan ja arkeen

FELIX Abba
maan ja meren herkut

PL 683, 20361 TURKU
Puh. 921-538 100, fax 921-538 887

Spezko tuo paremmat ratkaisut

Optroniikka • Mittausvälineet • Johtamisjärjestelmät (Meridian Systems Oy)
Viestijärjestelmät • Elpu-materiaali • Tulenjohtojärjestelmät
Turva-autot • Simulaattorit • Tutkat • UAV-järjestelmät
Lentokoneet • Helikopterit • Mastot • Pistoolit
Survival-materiaali

Spezko

Spezko Oy, Pieni Roobertinkatu 11 A, (90) 611 370